Szent Anna Katolikus Általános Iskola

Helyi tanterv

Hittan 1-8. évfolyam

NAT 2020

Szent Anna
Katolikus Általános Iskola

Tartalom

1. A helyi tanterv koncepciója ... 3

1.1. CÉLOK ... 3

1.2. A MEGVALÓSÍTÁS PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓJA A KONCENTRIKUS TANANYAG ELRENDEZÉS ... 3

1.3. A HITTAN TANTÁRGY ANYAGÁNAK KONCENTRIKUS ELRENDEZÉSE A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT HITTANKÖNYVEI CÍMŰ SOROZATBAN: ... 4

1.3.1 A tankönyvek felépítése ... 5

1.3.2 Az hittan tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti: 6

1.4 A TANULÓ TOVÁBB HALADÁSA, A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI ... 7

1.4.1 Ellenőrzés, értékelés, minősítés ... 7

1. ÉVFOLYAMONKÉNTI TÉMAKÖRÖK ... 10

2.1 BESZÉLGETÉS ISTENNEL - 1. ÉVFOLYAM ... 10

2.1.1 Cél és feladatrendszer ... 11

1.2.2 Tartalom ... 12

2.2 ISTEN SZAVA - 2. ÉVFOLYAM ... 15

2.2.1 Cél és feladatrendszer ... 17

2.2.2 Tartalom ... 18

2.3 A MENNYEI ATYA GYERMEKEI - 3. ÉVFOLYAM ... 20

2.3.1 Cél és feladatrendszer ... 22

2.3.1 Tartalom ... 23

2.4 ÉLET A HITBEN - 4. ÉVFOLYAM ... 26

2.4.1 Cél és feladatrendszer ... 27

2.4.1 Tartalom ... 29

2.5 A KÖNYVEK KÖNYVE - 5. ÉVFOLYAM ... 31

2.5.1 Cél és feladatrendszer ... 32

2.5.2 Tartalom ... 33

2.6.1 Cél és feladatrendszer ... 39

2.6.2 Tartalom ... 42

2.7 ISTEN ÚTJÁN - 7. ÉVFOLYAM ... 45

2.7.1 Cél és feladatrendszer ... 46

2.8 ÉLETÜNK KRISZTUS - 8. ÉVFOLYAM ... 66

2.8.1 Cél és feladatrendszer ... 67

2.8.2 Tartalom ... 77

1. A helyi tanterv koncepciója

„Mivel a nevelés lényegileg az ember kialakításában áll, hogy ti. Milyennek kell lennie és hogyan kell viselkednie ebben a földi életben, hogy azt a fenséges célt, amelyre teremtve van, elérje, – világos, hogy nem lehet igazi nevelés az, amely ne volna végső cél felé irányozva. A gondviselés jelen rendjében ugyanis, miután Isten magát kinyilatkoztatta nekünk Egyszülött Fiában, aki egyedül az út, az igazság és az élet, nincsen tökéletes és teljes nevelés más, mint csak a krisztusi nevelés."[1]

1.1. CÉLOK

A sorozat célja, hogy a hitet megismertesse az iskolás korosztállyal, megalapozza a liturgikus nevelést, megszilárdítsa a gyermekekben és a fiatalokban a keresztény erkölcsi rendet, valamint az is, hogy imádságos életre neveljen, és a tanulókat olyan közösségi emberekké formálja, akik majd felnőttként szívesen bekapcsolódnak a missziós tevékenységbe is.

1.2. A MEGVALÓSÍTÁS PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓJA A KONCENTRIKUS TANANYAG ELRENDEZÉS

A hitoktatásban való részvételt a piramis jellegű elrendezés szemlélteti, azaz az alsó évfolyamokon jóval nagyobb gyermeklétszám részesül hitoktatásban, mint a későbbiekben (ez a tendencia különösen a plébániai hitoktatásra jellemző), ezért célszerű a hittani ismeretek alapjainak teljes körét érinteni az első négy évfolyamon, hogy azok a diákok, akik a továbbiakban nem részesülnek hitoktatásban, legalább alapvető szinten átfogó képpel rendelkezzenek hitükről.

Azok a tanulók, akik a további négy, ill. nyolc évben is járnak hittanórákra, ugyanezeket az ismereteket felelevenítve, kiszélesítve, tágabb dimenzióba helyezve, részletesebben is megtanulhatják a sorozat köteteiből.

[1] XI. PIUS PÁPA *Az ifjúság keresztény neveléséről* szóló enciklikája, *Divini illius Magistri* kezdetű apostoli körlevele 7.

A koncentrikus tananyag elrendezés módszerét más tantárgyak esetében is sok éve sikeresen alkalmazzák, mert *a többször visszatérő ismeretek tartósabban és mélyebben maradnak meg* a tanulókban, mint azok, amelyekkel csak egy évben foglalkoztak.

A koncentrikus tananyag elrendezés magában hordja a folyamatos ismétlés, és az életkornak megfelelő fogalomalkotás lehetőségét az összes ismeretkörben, továbbá azt az előnyt, hogy az egyes életkorokban más és más pedagógiai eljárásokat alkalmazva biztosabban megértik a különféle gondolkodási sajátosságokkal rendelkező tanulók az elsajátítandó ismereteket. Tág nevelési lehetőségeket is nyújt, mert minden életkorban az adott korcsoportnak megfelelő szinten, módon és formában ösztönözhetünk a tanított ismeretek kapcsán a hitmegélésére, a hitből fakadó cselekedetekre.

1.3. A HITTAN TANTÁRGY ANYAGÁNAK KONCENTRIKUS ELRENDEZÉSE A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT HITTANKÖNYVEI CÍMŰ SOROZATBAN:

„más nyelvet igényel a tanítás továbbadása
az egyik embercsoport esetében,
mint a másiknál”[2]

A) A Biblia és a kinyilatkoztatás ismeretköre

2. évfolyamon: Isten szava (A bibliaismeret alapjai)

5. évfolyamon: A Könyvek Könyve (Bevezetés a Biblia világába)

B) Egyház-egyháztörténelem, liturgia, szentségek

3. évfolyamon: A Mennyei Atya gyermekei (Alapfokú ismeretek az Egyházról)

6. évfolyamon: A sziklára épült Egyház (Egyháztörténelem)

C) Erkölcstan, dogmatika

4. évfolyamon: Élet a hitben (Hit- és erkölcstan gyerekeknek)

4 [2] II. JÁNOS PÁL PÁPA *Catechesi tradendae* apostoli buzdítás a Katolikus Egyház püspökeihez, papjaihoz és híveihez korunk hitoktatásáról 31.

7. évfolyamon: Isten útján (Dogmatika, Erkölcstan)

D) **Alapvető hittan és az ima a hívők életében**

1. évfolyamon: Beszélgetés Istennel (Ki az Isten? Az imáról, a templomról és a szentmiséről gyerekeknek)

8. évfolyamon: Életünk Krisztus (Alapvető hittan, Liturgia, Szentségek, Az ima a hívők életében)

1.3.1 A tankönyvek felépítése

Az **alsó tagozat** négy évfolyama számára **munkatankönyv** készült: hittankönyv és gyakorlásra lehetőséget kínáló munkafüzet egy kötetben. Az első osztályos tankönyv végén kivágható mellékletek találhatók. Mind a négy kötet végén a tartalomjegyzék előtti lapon lehetőség van arra, hogy a tanuló munkáját havonta értékelje a hitoktató, a tanulók pedig a házi feladatokat, és más fontos bejegyzéseket írhatnak bele.

A **felső tagozat** négy évfolyama és a **középiskola** négy évfolyama számára 40 leckéből álló kötetek készültek. Az egyes leckék végén színes szövegdobozokban kiemelve kérdések, feladatok találhatók. A tanulók a kérdések és feladatok segítségével ellenőrizhetik önmagukat, hogy sikerült-e eredményesen elsajátítaniuk a tananyagot.

Az https://e-hittan.katolikus.hu/ felület tartalmaz még játékokat, dokumentumokat, hanganyagokat, filmeket, diasorokat, képeket, és más egyéb, a hitoktatásban hasznos segédleteket. A Katolikus Digitális Tananyagtár (https://www.kattan.hu/) lehetőséget ad a tankönyvek digitalizált formában való felhasználására.

A hittankönyv család kiadványai színesek, kiemelésekkel, szükség esetén többféle betűszín alkalmazásával, ábrákkal, képekkel készültek.

1.3.2 Az hittan tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tantárgy keretében alkalmazott módszerek elősegítik az aktív tanulóvá válást, a tanulás tervezését, az egyéni tanulási stílus kialakítását és a tanulási útvonalak felfedezését, a mérlegelő gondolkodást, a belső motiváción nyugvó cselekvést, a célok elérése iránti elkötelezettséget, a metakognitív stratégiák alkalmazását.

A kommunikációs kompetenciák: A kommunikációs kompetenciák formálása során a tanuló gyakorolja az érzelmek kommunikálásának, az empátián nyugvó értő figyelemnek, az álláspontok asszertív megjelenésének, az erőszakmentes kommunikációnak, valamint a társas konfliktusok kezelésének kommunikációs technikákat igénylő változatait.

A digitális kompetenciák: A digitális kompetenciák fejlesztését támogatja a projektmunkák szervezése, megvalósítása, az elvégzett feladatok digitális eszközökkel történő bemutatása. A virtuális térben kialakult közösségek tagjainak viselkedését befolyásoló etikai szabályok felismerése. A digitális önkifejezés, a közösségi oldalakon történő önmegjelenítés, az információk kezelése. A tartalom digitális megosztásával kapcsolatos etikai kérdések köre számtalan fejlesztési lehetőséget rejt magában.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A gondolkodási készségeket fejlesztik azok a tanulási tevékenységek, amelyek különböző élethelyzetek, információforrások, médiatartalmak elemzését igénylik. A különböző esettanulmányi példákban és a valóságos élethelyzetekben felmerülő etikai problémák, konfliktusok és a szabályok felismerése közben a tanuló elemző, problémamegoldó, mérlegelő gondolkodás alkalmazásával vizsgálja az események bekövetkezésének feltételeit. Átalakítja a szerzett információt, következtetéseket von le, magyarázatot keres, rendszerezést végez.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tantárgy támogatja az önismereten alapuló önszabályozás és önfejlesztés megvalósítását, a lelkiismeretesség, az alkalmazkodóképesség, a kezdeményezőkészség, az elkötelezettség kialakulását, és a teljesítmény javítására való törekvést. A gyakorlatok során az érzelmek felismerésének és kifejezésének, az érzelmi állapotok szabályozásának, a társas helyzetek észlelésének, a konfliktusok kezelésének és a döntéshozatali készségeknek a fejlesztése válik hangsúlyossá.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanulók önállóan vagy csoportosan lehetőséget kapnak kreatív alkotások tervezésére,

készítésére, projektfeladatok szervezésére, kivitelezésére. A szocio-emocionális készségek fejlesztése drámajátékkal, szerepjátékkal valósul meg, az érzelmek kifejeződése zenei produkciókban, vizuális alkotásokban ölt testet. A tudatosság erősítését segítik elő azok a feladatok, amelyekben kulturális hagyományok megismerésére kerül sor.

1.4 A TANULÓ TOVÁBB HALADÁSA, A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló katolikus hittan tantárgyból magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket a tanév végén legalább elégséges /2/ szinten teljesítette. Az elégséges szintet az a tanuló éri el, aki a követelmények 50 %-át teljesítette.

1.4.1 Ellenőrzés, értékelés, minősítés

- A hittanár világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer alapján objektíven, igazságosan értékel.
- A tanulónak önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez való viszonyítása fontos. Ez segíti őt abban, hogy a tőle telhető maximumot tudja nyújtani. Figyelembe kell venni, hogy nem minden gyermek egyformán hívő, hitvalló családból érkezik a hittanórára.
- A hittan tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény.
- Az ellenőrzés kiterjed az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.
- A záró osztályzat tükrözi a tanuló évközi szerepléseit, és értékeli igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát. A pozitív értékelésre törekszik iskolánk, a gyermek olyan pedagógus támogatást kap a hittan tantárgy ismeretanyagának elsajátítása során, amely biztosítja számára a sikerélményt, és a tanulás örömét, ezáltal a hitben való növekedést támogatva.

Az értékelés-osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a tanterv követelményei határozzák meg.

Szöveges értékelés: (1. osztály - 2.osztály első félévéig)

Példás:

szorgalmasan tanulja a hittant,
tudása pozitívan értékelhető,
teljesítménye folyamatosan kiemelkedő,
aktívan részt vesz a közösség életében,
önként és rendszeresen ministrál, felolvas,
szorgalmi feladatokat végez,
versenyeken részt vesz,
példaként állítható a közösség elé.

Jól megfelelt:

szorgalmasan tanulja a hittant,
tudása pozitívan értékelhető,
teljesítménye jó, de nem kiemelkedő,
a közösség életében részt vesz.

Megfelelt:

Képességei alatt teljesít,
tudása, teljesítménye ingadozó,
közösségi életben passzív magatartást tanúsít,
önállótlan, irányításra szorul.

Nem felelt meg:

hitismeretei nem érik el a korosztályától megkövetelhető szintet,
ennek megváltoztatására nem is törekszik,
vallását nem gyakorolja,
azt az iskolai körülmények között is kényszernek érzi.

(A tapasztalat azt mutatja, hogy a jól megfelelt és a 4- es záróosztályzat a legalsó határ az érdemjegyek között.)

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kap.

Ajánlott irodalom:

Szentírás, Szent István Társulat, 2008.

TÖRÖK JÓZSEF: *Képes Biblia*, Szent István Társulat, 2008.

A Katolikus Egyház Katekizmusa, Szent István Társulat, 2009.

A Katolikus Egyház Katekizmusának Kompendiuma, Szent István Társulat, 2006.

Internetes elérhetőség biztosított a https://e-hittan.katolikus.hu/ a katekétáknak és a családoknak szóló dokumentumok között. A Katolikus Digitális Tananyagtár tartalmazza a tankönyveket digitalizált formában digitális feladatokkal kiegészítve. https://www.kattan.hu/

DIÓS ISTVÁN (Szerk.): *A szentek élete*, Szent István Társulat, 2009.

KINDELMANN GYŐZŐ (Szerk.) *A család imakönyve*, Szent István Társulat, 2011.

KRÁNITZ MIHÁLY-SZOPKÓ MÁRK: *Teológiai kulcsfogalmak szótára*, Szent István Társulat, 2003.

Biblikus teológiai szótár, Szent István Társulat, 2009.

Lelkipásztori liturgikus lexikon, Vigilia Kiadó, 2008.

A katolikus dogmatika lexikona, Vigilia Kiadó, 2004.

1. ÉVFOLYAMONKÉNTI TÉMAKÖRÖK

2.1 BESZÉLGETÉS ISTENNEL - 1. ÉVFOLYAM

(Ki az Isten? Az imáról, a templomról és a szentmiséről gyerekeknek)

Az 1. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

1. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
I. Világunk, embertársaink	20
II. Isten Fia emberré lett	13
III. Isten Fia köztünk élt	22
IV. Isten népe	14
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi összefoglalás	3
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: a konkrét dolgoktól halad a transzcendens felé, figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Ének-zene

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- író- és rajzeszközök
- olló
- ragasztó
- segédanyagok:

  jótett gyűjtő lap, a rózsafüzér titkai, alapvető, imádságok tankönyv-mellékletek hanganyagok, szemléltető képek, feladatlapok

2.1.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A hittanórák segítenek feldolgozni a gyermekek mindennapi tapasztalatait, élményeit. Élményszerű fogalmat tudnak alkotni Istenről, jmint gondviselő Atyáról. A fogalmi jellegű feldolgozást érzelmi megközelítés egészíti ki. A gyermekek az imák tanulásának segítségével megismerkednek Jézus életének főbb eseményeivel és Szűz Máriával. Megtanulják a szentmisén használatos liturgikus tárgyak nevét, és a szentmiséhez kapcsolódó szövegeket, énekeket, imákat. Ismertté és érthetővé válnak számukra a vallási jelek, főbb szimbólumok; megismerkednek az egyházi élet személyeivel, eseményeivel és kellékeivel. Elsajátítják a keresztény viselkedésmód alapszabályait, és a rászorulókkal történő bánásmódot. A szentségimádáson való részvétel alkalmával a hittanár tudatosítja a gyermekekben, hogy Krisztus csodálatosan jelen van az Oltáriszentségben.

Nevelési cél:

Az első osztályos gyermek hitoktatásának nevelői feladata: *bevezetés a hitbe és a keresztény életbe*. A kisgyermek megtanulja, hogyan kell imádkozni, és az imán keresztül kapcsolatot teremteni Jézussal, és saját korának megfelelő szinten érteni és érezni az ima fontosságát. Segítsük őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra. Az imádkozás rendszeres és természetes tevékenységgé válik számára. A gyakorlati tevékenységek során a szerető és elfogadó közösségben vallásos élményekhez jut. A

közös szentmiséken való részvétel elősegíti, hogy megtanuljon a gyermek szívből dicsőíteni, hálát adni, egyre hosszabb ideig odafigyelni a szentmise részeire, tanításaira.

Módszertani javaslatok:

- *Beszélgetések:* érzelmileg motivált, személyes jellegű hangvétel;
- *Megfigyelések:* a keresztény közösség tagjainak magatartását szemlélve kifejlődik a gyermekben a Jézusra és a másik emberre való odafigyelés képessége.
- *Rajzok:* segítségükkel a személyes hit kifejezhető, változatossá teszi a hittanóra munkaformáit;
- *Énekes-mozgásos és zenés gyakorlatok:* könnyebbé válik bizonyos hittartalmak megértése, memorizálása, örömteli pillanatokat szerez a tanulóknak.
- *Rendszerezés, összefoglalás:* rajzos formájában hozzájárul a gyermekek beszéltetéséhez, szókincsének, kifejezésmódjának csiszolásához.
- *Motiválás, értékelés:* a fő szempont észre venni a tanulókban azt, ami jó és értékes, ami dicséretet érdemel. Szóbeli/írásbeli dicséret különböző formáinak folyamatos alkalmazása.
- Internetes elérhetőség biztosított a https://e-hittan.katolikus.hu/ a katekétáknak és a családoknak szóló dokumentumok között.

Tanulói tevékenységek:

- Kapcsolatteremtő közösségi játékok játszása hittanári irányítással;
- Tanórai beszélgetés a világról, az embertársi kapcsolatokról, a család imaszokásairól;
- Énektanulás, imádkozni tanulás;
- Rajzkészítés, színezés a templomról, vagy a tananyagot érintő egyéb témákról;
- A megszerzett ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása.

1.2.2 Tartalom

I. témakör: Világunk, embertársaink (20 óra)

Ismerkedünk (tervek, feladatok).

Ismerkedünk (kapcsolatteremtő játékok).

Ismerkedünk (bemutatjuk családjainkat).

Ismerkedünk (megosztjuk eddigi életünk élményeit).

Beszélgetünk környező világunkról, amelyet Istentől kaptunk.

Ki az Isten?

Az élővilágról beszélgetünk (Isten az élet ura).
A ránk bízott világról társalgunk (környezetvédelem).
Az emberiségről - nemekről, emberfajtákról - beszélgetünk (testvérek vagyunk!).
Részösszefoglalásként bemutatjuk a teremtő Istent.
A családi életre figyelünk (kinek mi a szerepe, feladata; szeretet, egymás segítése; családi ima).
Az imáról: Mi az imádság? Hogyan imádkozhatunk? Hol lehet imádkozni? Mikor imádkozhatunk? Mit fejezhet ki az imádságunk? Mit imádkozzunk? Miért jó imádkozni?
Mire figyeljünk, hogyan viselkedjünk ima közben?
A családi életre figyelünk (konfliktusok és feloldásuk: kiengesztelődés).
Felidézzük a családi ünnepeket (megajándékozzuk egymást).
A családi vendégeskedésekről (vendégszeretetről, a javak megosztásáról) beszélgetünk.
Templomba megy a család.
Kilépünk a családból: a szomszédokra, az utca embereire gondolunk. (a bizalom, az óvatosság, a megítélés kérdései).
A betegekről és az öregekről (a másság elfogadásáról) beszélgetünk.
Felidézzük az élet örömteli és szomorú pillanatait (Halottak napja kapcsán: a halál problémáját is érintjük).
A gyermekek együttlétének örömeiről, szabályairól beszélgetünk.
A gyermekek egymás közti konfliktusairól és a konfliktusok feloldásáról beszélgetünk.
Részösszefoglalóként arra gondolunk, hogy embertársak között élünk.

II. témakör: Isten Fia emberré lett (13 óra)

Advent: az angyali üdvözlet (Isten megajándékoz minket);
Mikulás-óra (megajándékozzuk egymást);
Mária és József várja a gyermeket: várakozás, felkészülés;
Előkészület a karácsonyi történet dramatizálására;
További előkészületek: ajándékkészítés;
Ünnepi karácsonyi óra;
A napkeleti bölcsek látogatása (Jézus minden emberhez jön);
Összefoglaló óra a karácsonyi ünnepkörről;

III. témakör: Isten Fia köztünk élt (22 óra)

Isten Fia köztünk élt

A názáreti évek

Jézus a világ elé lép (tanítványok választása, a tanítványok életmódja);

Jézus az Atya szeretetéről tanít (a tékozló fiú története);

A tékozló fiú története: elmélyítés, dramatizálás;

Jézus az emberszeretetről tanít (az irgalmas szamaritánus);

Az irgalmas szamaritánus története: elmélyítés, dramatizálás;

Jézus részt vesz az emberek életében (a kánai menyegző, a kenyérszaporítás);

Jézus segít barátain (a vihar lecsendesítése);

Jézus segít a betegeken és szomorkodókon (csodás gyógyítások);

Jézus azt akarja, hogy boldogok legyünk;

Összefoglaló: a köztünk élő Istenember;

Ráhangolódás a szenvedéstörténetre: Jézus ellenségei;

a rossz, a bűn az emberek életében;

bevonulás Jeruzsálembe és az utolsó vacsora;

Jézus szenvedett értünk és meghalt a kereszten;

Jézus feltámadása: ünnepi húsvéti óra;

Jézus feltámadása után találkozik övéivel;

Mi is találkozhatunk Vele: embertársainkban;

Mi is találkozhatunk Vele: az eucharisztiában;

Mi is találkozhatunk Vele: Igéjében (a Szentírásról);

A Lélek pünkösdi eljövetele: ünnepi pünkösdi óra;

Részösszefoglaló a húsvéti ünnepkörből,

IV. témakör: Isten népe (14 óra)

Isten családjának tagjai leszünk: a keresztelés;

A kereszteléskor meghívót kapunk Isten országába;

Jézus pásztorokra bízta népét: papok, püspökök, pápa;

Isten népének ünnepi együttléte: a szentmise;

Mindennapjaink megszentelése: imamódok, imaformák (keresztvetés, Miatyánk);

Jézus anyát is adott nekünk: Mária (Üdvözlégy...);

Élet az egyházközségben;

Részösszefoglalás az Egyházról (más keresztény felekezetekre való kitekintés az ökumené szellemében);
Összefoglaló az ünnepekről, ünnepkörökről (az egyházi év);
Csapatversenyek, tesztek az év folyamán tanultakból;
Rajzaink, munkáink összegyűjtése, rendezése kapcsán emlékezünk az év folyamán tanultakra;
Ünnepi hálaadó óra (kitekintés a nyári szünidőre).

Ajánlott tankönyv:

Dávidné Bajor Ágota-N- Székely Noémi-Vizvárdy Rita SSS: Isten szeret engem! Munkafüzet 5-7 éves gyerekek hitre neveléséhez, Ecclesia Szövetkezet
Fülöpné Erdő Mária: Beszélgetés Istennel, Szent István Társulat

Ajánlott irodalom:
Eva Petrik: Gyermekeimmel (OMC, 1979)
Heinz Manfred Schulz: Mit csinál a Jóisten egész nap? (OMC, 1980)
Hilda Laible: Az első évek (OMC, 1971)
Lene Mayer Skumanz: Jakab és Katalin (Herder, 1994)
Lene Mayer Skumanz: Wenn du meinst, lieber Gott (St. Gabriel, 1987)
Marielene Leist: Erste Erfahrungen mit Gott (Herder, 1981)
Monika Nemetschek: Isten a gyermek életében (OMC, 1979)

2.2 ISTEN SZAVA - 2. ÉVFOLYAM

(A bibliaismeret alapjai)

Az 2. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

2. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
I. Történetek az Ószövetségről	34
II. Történetek az Újszövetségről	34
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	4
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: a bibliai sorrendet követi, az ószövetségi teremtéstörténettől halad az újszövetségi témák feldolgozása felé figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Írás
- Ének-zene

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- füzet
- Biblia - Képes Biblia
- író- és rajzeszközök
- segédanyagok: ○ jótett gyűjtő lap
    - alapvető imádságok
    - szemléltető képek
    - feladatok az Ószövetség történeteinek feldolgozásához
    - feladatok a bűnbánat és a bűnbocsánat szentségének feldolgozásához

2.2.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A hittanórán megtanulják a tanulók a Szentírás használatát, megismerik nyelvezetét és elsajátítják a legalapvetőbb bibliai történeteket, az órákon mintegy belenőnek a Szentírás rendszeres olvasásába.
Az **Ószövetségi Szentírás** elbeszélései alapján megéreztetjük a gyermekekkel Istennek az egész történelmen végigvonuló végtelen, ajándékozó szeretetét, amellyel minden hűtlenség és engedetlenség ellenére sem hagyja az embert magára, hanem hű marad ígéreteihez, és nem vonja meg tőlünk gondoskodását. Az elbeszélések erkölcsi üzenetére is felhívjuk a figyelmet, és arra is, hogy a tanulók észrevegyék az elbeszélések **Újszövetségre mutató jellegét**.

Az **Újszövetségi Szentírásból** megismerik a gyermekek, hogy Isten szeretete oly hatalmas, hogy az emberekért „*egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen."*[5] A történeti Jézus életének főbb eseményeit már sokkal részletesebben tanulmányozzák, mint az első osztályban, ahol csak néhány kiemelkedően fontos eseményről volt szó. Néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozásán keresztül bemutatjuk a gyermekeknek a jézusi tanítás lényegét.

Nevelési cél:

Ragadjuk meg a gyermekek bizalommal teli érdeklődését és irányítsuk azt Isten szeretetére. Tudatosítsuk bennük, hogy miként az ószövetségi ember élete, az ő életük is Isten kezében van. Segítsük őket abban, hogy mindennapi életükben bizalommal hagyatkozzanak a mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki bennünk a készséget, hogy figyeljenek a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

Közös élmények, cselekvések kapcsán az osztályközösség tagjai erősödnek összetartozásukban. Jézus tanításának ismeretében megtanulnak tudatosan reflektálni személyes életük eseményeire, feladataira. Segítsük a gyermeket annak felismerésében, hogy Jézus az ő barátja, aki hívja, szereti és tanítja őt. Tegyük készségessé a gyermeket a Jézussal való szentségi találkozásra.

Módszertani javaslatok:

- játékos, mozgásos, kreatív elemek alkalmazása;
- szemléltető módszerek
  - rajzos magyarázó
  - szemléltető képek – Képes Biblia
  - diavetítés
- bábozás
- dramatizálás
- rendszerezés, összefoglalás rajzos formában
- motiválás, értékelés, dicséret
- Internetes elérhetőség biztosított a https://e-hittan.katolikus.hu/ a katekétáknak és a családoknak szóló dokumentumok között.

Tanulói tevékenységek:

- tanórai beszélgetés az ószövetségi történetek erkölcsi mondanivalójáról, és az újszövetségi példabeszédek értelméről;
- kötetlen imák megfogalmazása;
- az ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása
- rajzkészítés, színezés a bibliai történetekről;
- aktualizálás: történetek dramatizált előadása;
- közösségi játékok, társasjátékok (pl. betlehemi társasjáték) játszása hittanári irányítással;
- a megszerzett ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása.

2.2.2 Tartalom

I. Történetek az Ószövetségről (34 óra)

1. A Biblia – Ószövetségi Szentírás
2. A világ teremtése
3. Az első emberek: Ádám és Éva
4. Káin és Ábel története
5. A vízözön

6. A bábeli torony
7. Az ősatyák: Ábrahám, Izsák és Jákob
8. József és testvérei
9. József Egyiptomban
10. Mózes születése
11. Mózes küldetése –Isten bünteti Egyiptomot
12. A választott nép kivonul Egyiptomból
13. A tízparancsolat
14. A választott nép bevonul az ígéret földjére
15. Sámson története
16. Dávid és Góliát
17. Salamon – a bölcs király
18. Illés próféta
19. Dániel az oroszlánok vermében
20. Jónás próféta története

Rajzos összefoglalás – ismétlés

II. Történetek az Újszövetségből (34 óra)

1. A Biblia – Újszövetségi Szentírás
2. Zakariás és Erzsébet – Keresztelő János születése
3. Az angyali üdvözlet
4. Jézus születése
5. A napkeleti bölcsek látogatása
6. A Szent Család Egyiptomba menekül
7. A tizenkét éves Jézus a templomban
8. Jézus megkeresztelkedése
9. A kánai menyegző
10. Jézus feltámasztja Jairus leányát
11. A vihar lecsendesítése
12. Jézus meggyógyít egy vakot
13. A csodálatos kenyérszaporítás
14. Példabeszéd az irgalmas szamaritánusról
15. Példabeszéd a tékozló fiúról
16. Példabeszéd a magvetőről

17. Jézus bevonul Jeruzsálembe
18. Az utolsó vacsora – Jézust elfogják
19. Jézus szenvedése és halála
20. Jézus feltámadása és mennybemenetele

Rajzos összefoglalás – ismétlés

Ajánlott tankönyv:

Fülöpné Erdő Mária: Isten Szava, A bibliaismeret alapjai, szent István Társulat

Ajánlott irodalom:

100 eljárásmód a ker. csoportmunkához (Prugg)

Fredi Ehrat, Felix Mattmüller-Frick: A nehezen kezelhető gyermekek (Gondolat, 1991)

Házi színpad sorozat (Unió Kiadó)

Hogyan tartsunk gyermekbiblia-órát? (Ref. Zsin. Ir.)

Ross Campbell: Életre szóló ajándék (Harmat, 1991)

Teleki Béla: Az ünneplés művészete (Forrás, Debrecen)

Teleki Béla: Kisiskolás a családban (Szent Gellért, 1992)

2.3 A MENNYEI ATYA GYERMEKEI - 3. ÉVFOLYAM

(Alapfokú ismeretek az Egyházról)

Az 3. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

3. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám + 4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
I. Az Egyház születése és fejlődése	9
II. A teljes Egyház	7
III. A liturgikus tér és a szentmise	5

IV. Szentségek	14
V. Az Egyházi év -ünnepeink	24
VI. Legismertebb szentjeink	11
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	2
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: részben kronologikus, részben logikailag és fogalmilag egymásra épülő ismereteket tartalmaz a megértéshez és elsajátításhoz szükséges sorrendben figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Írás
- Környezetismeret
- Ének-zene

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- füzet
- író- és rajzeszközök
- Biblia
- A szentek élete
- Hozsanna
- segédanyagok: ○ jótett gyűjtő lap a nagyböjtre
    - alapvető imádságok
    - szemléltető képek
    - feladatok az Ószövetség történeteinek feldolgozásához
    - feladatok a bűnbánat és a bűnbocsánat szentségének feldolgozásához

2.3.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A harmadik évfolyamon az egyháztani ismereteket még csupán alapozzuk, és megindítjuk a gyermeket a keresztény életgyakorlatban. Az oktatásban a gyermekek közvetlen környezetükben (család, rokonok, emberek, osztály és templomi közösség) szerzett. összhangjára. A hangsúlyt arra fektetjük, hogy a gyermek ismerje és szeresse az egyházat mint Isten népét, a Jézus Krisztusban hívők nagy családját, amelynek látható feje a római pápa. Ismerje a templom főbb liturgikus tárgyait, és tudjon a templomban megfelelő módon viselkedni, illetve a közös liturgiában részt venni. Tudja az alapvető imádságokat, az egyszerűbb egyházi énekeket.

A 3. évfolyamban a gyermekeknek ismerniük kell a hét szentség lényegét, el kell sajátítaniuk a bűnbánat szentségével, illetve az Oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat, mert ekkor készítjük fel őket az elsőáldozásra és a kiengesztelődés szentségére. A tanév során el kell a gyermekeknek sajátítaniuk a szentáldozáshoz és a szentgyónáshoz szükséges gyakorlati és elméleti alapismereteket, hogy méltó módon felkészülhessenek az Eucharisztia vételére.

Nevelési cél:

A Krisztus-központú gondolkodás, a rendszeres szentségi élet kialakítása, a hálaadás, az eucharisztikus és a bűnbánó lelkület megalapozása. A gyermekek számára példaképként állítjuk a szenteket, ezzel hozzásegítjük ahhoz a felismeréshez, hogy a Jézust követő ember válasza Isten szeretetére a Krisztus tanítása szerinti élet és a vele való találkozás az Eucharisztiában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítjük, hogy a harmadik év végére felkészült legyen az Eucharisztia tudatos vételére. Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

Módszertani javaslatok:

- a tanulók beszéltetése - szókincsük gazdagítása
- a tananyaghoz tartozó szakkifejezések értő használatára nevelés

- játékos, mozgásos, kreatív elemek alkalmazása;
- szemléltető módszerek
  - rajzos magyarázó
- szemléltető képek – Képes Biblia diavetítés
- dramatizálás
- rendszerezés, összefoglalás rajzos formában
- motiválás, értékelés, dicséret
- Internetes elérhetőség biztosított a https://e-hittan.katolikus.hu/ a katekétáknak és a családoknak szóló dokumentumok között.

Tanulói tevékenységek

- tanórai beszélgetés a tananyagot érintő témakörökről;
- a munkatankönyv feladatainak megoldása;
- a Szentírás használatának gyakorlása;
- imák gyakorlása (pl. Üdvözlégy Mária, Úr angyala, keresztúti ima stb.)
- az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó egyházi énekek gyakorlása;
- rajzkészítés, színezés a szentek életéről;
- az ünnepeinkkel kapcsolatos történetek dramatizált előadása;
- közösségi játékok, társasjátékok játszása hittanári irányítással;
- a megszerzett ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása.

2.3.1 Tartalom

I. Az Egyház születése és fejlődése (9 óra)

1. Az Egyház születésnapja
2. Növekszik az Egyház
3. Üldözik az Egyházat
4. Egyházunk ma

Rajzos összefoglalás – ismétlés

II. A teljes Egyház (7 óra)

1. A küzdő Egyház
2. A szenvedő Egyház
3. A megdicsőült Egyház

Rajzos összefoglalás – ismétlés

III. A liturgikus tér és a szentmise (5 óra)

1. A templom Isten háza
2. A szentmise

Rajzos összefoglalás – ismétlés

IV. A szentségek (14 óra)

1. A keresztség szentsége
2. A bérmálás szentsége
3. Az Oltáriszentség
4. A bűnbánat szentsége
5. A betegek szentsége
6. Az egyházi rend szentsége
7. A házasság szentsége

Rajzos összefoglalás – ismétlés

V. Az egyházi év – ünnepeink (24 óra)

1. Az egyházi év
2. Advent
3. Karácsony
4. Nagyböjt
5. Virágvasárnap
6. Nagycsütörtök
7. Nagypéntek
8. Húsvét
9. Jézus mennybemenetele
10. Pünkösd
11. Úrnapja
12. Mária-ünnepek

13. A vasárnap

Rajzos összefoglalás – ismétlés

VI. Legismertebb szentjeink (11 óra)

1. Példaképeink a szentek
2. Szent István király (970-1038)
3. Boldog Gizella (980-1059)
4. Szent Imre herceg (1007-1031)
5. Szent László király (1046-1095)
6. Árpád-házi Szent Erzsébet (1207-1231)
7. Árpád-házi Szent Margit (1242-1270)
8. Szent Miklós püspök (kb. 270-343)
9. Szent Benedek (480-547)
10. Assisi Szent Ferenc (1182-1226)
11. Páduai Szent Antal (1195-1231)

Rajzos összefoglalás – ismétlés

Év végi összefoglalás

Ajánlott tankönyv:

Fülöpné Erdő Mária: A Mennyei Atya Gyermekei, Alapfokú ismeretek az Egyházról, Szent István Társulat

Ajánlott irodalom:

Fogassy Judit: „Vegyétek és egyétek”, Szent István Társulat (2005)

100 eljárásmód a keresztény csoportmunkához (Prugg)

A Katolikus Egyház Katekizmusa (Szent István Társulat)

Fredi Ehrat, Felix Mattmüller-Frick: A nehezen kezelhető gyermekek (Gondolat, 1991)

Gál Ferenc: Beszélgetések az evangéliumról (Szent István Társulat)

Házi színpad sorozat (Unió Kiadó)

Herbert Haag: Bibliai Lexikon (Szent István Társulat)

Hogyan tartsunk gyermekbiblia-órát? (Ref. Zsin. Ir.)

Kézikönyv a Bibliához (Lilliput)
Mérei F. - V. Binét Á.: Gyermeklélektan (Gondolat)
Puskely Mária: Bibliai tájakon (Szent István Társulat)
Ross Campbell: Életre szóló ajándék (Harmat, 1991)
Szegedi Bibliakommentár
Teleki Béla: Az ünneplés művészete (Forrás, Debrecen)
Teleki Béla: Kisiskolás a családban (Szent Gellért, 1992)

2.4 ÉLET A HITBEN - 4. ÉVFOLYAM

(Hit- és erkölcstan gyerekeknek)

Az 4. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

4. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
I. Erkölcsi életünk alapfogalmai	22
II. Tízparancsolat-Főparancs-Boldogságok	24
III. Az Egyház öt parancsa-Az irgalmasság cselekedetei	11
IV. A Katolikus Egyház hitvallása	13
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	2
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi kapcsolódásokra**,** összefüggésekre épülő, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Írás
- Ének-zene
- Környezetismeret

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- füzet
- író- és rajzeszközök
- Biblia
- A szentek élete
- Hozsanna
- A Hittansuli honlapon a Tanulóknak menüpontban található segédanyagok

2.4.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A negyedik évfolyamba járó gyermekek ismerjék az erény és a bűn fogalmát, az „isteni" erényeket, azok jelentőségét az ember életében. Ismerjék meg/fel a főbűnöket, illetve az ezekkel ellentétes „sarkalatos" erényeket. Tudatosítsák, hogy a szeretet Isten parancsainak hűséges követésében, jó cselekedetekben, a másokért való önzetlen áldozathozatalban, embertársaink javának előmozdításában nyilvánul meg. Értsék meg, hogy rossz tetteik sértik Istent, aki maga a Szeretet és azokat, akiket megbántottak vele. Ezt csak őszinte bánattal és bocsánatkéréssel tehetik jóvá. Ám azt is meg kell érteniük, hogy a rossz cselekedet az egész közösséget is sérti, megbontja egységét, harmóniáját, esetleg nem kívánt indulatot vált ki. Meg kell tanulniuk, hogy a rosszat jóvá kell tenni nemcsak szándékkal, hanem vagy szóval, vagy cselekedettel, vagy valami más módon. Mindez vonatkozik az egész keresztény életre. A bűnnel nemcsak embertársainkat, hanem Istent is megbántjuk. (Tízparancsolat) Jézus Krisztus mindezekért a bűneinkért szenvedte el a kereszthalált, hogy megváltson minket, nekünk pedig

engesztelésünkkel kell megmutatni, hogy a jóvátételben mi is részt akarunk venni. A jóvátétellel tartozunk nemcsak Isten iránt, hanem az egyházi közösség iránt is. Ezeknek a céloknak az elérését segíti Isten tízparancsolata és az Egyház öt parancsa. Aki eszerint él, bátran tudja majd minden helyzetben megvallani keresztény hitét.

Nevelési cél:

A gyermekek bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Ismerje meg a keresztény értékeket, azokat a gyakorlati életben hasznosítsa. A gyermek tanuljon meg Isten jelenlétében élni, tanuljon meg Jézus tanítása szerint dönteni a mindennapi élet kérdéseiben. Nem az a jó keresztény, aki ismeri Jézus tanítását, hanem aki Jézus tanítása szerint él, aki erre törekszik. Nem elég tudni, mi a jó, mi a rossz, hanem a jót meg is kell tenni, a rosszat pedig el kell kerülni, Jézus tanítását életre kell váltani.

Módszertani javaslatok:

- a tanulók beszéltetése - szókincsük gazdagítása
- a tananyaghoz tartozó szakkifejezések értő használatára nevelés
- rajzos önkifejezés
- játékos, mozgásos, kreatív elemek alkalmazása;
- memorizálási gyakorlatok a tízparancsolathoz és az Egyház öt parancsához;
- rendszerezés, összefoglalás rajzos formában
- motiválás, értékelés, dicséret
- Internetes elérhetőség biztosított a https://e-hittan.katolikus.hu/ a katekétáknak és a családoknak szóló dokumentumok között.

Tanulói tevékenységek

- tanórai beszélgetések az ember megváltozásának, a megtérésnek a lehetőségéről;
- a munkatankönyv feladatainak megoldása;
- az ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe;
- bűnbánat-imádságok megfogalmazása a füzetbe;
- csoportmunkában plakát készítése az irgalmasság testi/lelki cselekedeteiről;

- a tízparancsolat memorizálása labdajátékkal (10 számot írunk rá, és amelyik felé esik, mikor elkapja, a számhoz tartozó parancsolatot meg kell mondania)

2.4.1 Tartalom

I. Erkölcsi életünk alapfogalmai (22 óra)

1. A bűn és következményei
2. A kegyelem és a kísértés
3. A bűnös ember és Isten
4. A bűnbánat és a megtérés
5. A bűnbocsánat és a megbocsátás
6. Erények – a bennünk lévő jó
7. Az „isteni" erények
8. A „sarkalatos" erények
9. Felelősségünk – a szabad akarat
10. A hét „főbűn"
11. Az örök élet

Rajzos összefoglalás – ismétlés

II. Tízparancsolat – Főparancs – Boldogságok (24 óra)

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!
11. A főparancs
12. A boldogságok

Rajzos összefoglalás – ismétlés

III. Az Egyház öt parancsa – Az irgalmasság cselekedetei (11 óra)

1. A vasárnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!
3. Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozzál!
4. Házasságodat az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!
6. Az irgalmasság testi cselekedetei
7. Az irgalmasság lelki cselekedetei

Rajzos összefoglalás – ismétlés

IV. A Katolikus Egyház hitvallása (13 óra)

1. Mi a „Hitvallás”?
2. Hiszek az Atyaistenben
3. Hiszek Jézus Krisztusban
4. Hiszek a Szentlélekben
5. Hiszem az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat
6. Hiszem a bűnök bocsánatát; a test feltámadását és az örök életet

Rajzos összefoglalás – ismétlés

Év végi összefoglalás

Ajánlott tankönyv:

Fülöpné Erdő Mária: Élet a hitben, Hit- és erkölcstan gyerekeknek, Szent István társulat

Ajánlott irodalom:

Mary E.Ericson- Anita C. Nelson: Milyen vagy Istenem, munkáltató füzet 9-12 éves gyerekeknek, 1996.

Fogassy Judit SDSH: „Vegyétek és Egyétek”, Szent István Társulat, 2005

2.5 A KÖNYVEK KÖNYVE - 5. ÉVFOLYAM

(Bevezetés a Biblia világába)

Az 5. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

5. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
I. Ószövetség	34
II. Újszövetség	34
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	4
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: a Biblia felépítését és az ebből adódó logikai és tartalmi összefüggéseket követi figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

2.5.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Az ötödik évfolyamba járó gyermek ismerje meg az üdvtörténet egyes eseményeit, és bennük Isten üzenetét. Csodálkozzon rá az előképekre, ismerje fel beteljesülésüket az újszövetségben. Legyen fogalma az ószövetség nagy korszakainak egyes eseményeiről. Ismerje a tanító elbeszélések tanulságát, tudjon nyitott lélekkel figyelni Isten üzenetére, és tudja azt megvalósítani saját életében. Ehhez nyújtanak segítséget azok a példák is, melyeket a közelmúlt eseményeiből válogatott a tankönyvbe példaként a szerző.

Nevelési cél:

Tanítsuk meg a tanulót annak tudatosítására, hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni, megélni és másoknak továbbadni. Szeresse az Egyházat. Szívesen olvassa a Szentírást, tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

Módszertani javaslatok:

- Olvastatás: egyéni, hangos, értő módon;
- Tartalom elmondtatása;
- Irányított tanári kérdésekkel rávezetni a Szentírás mondanivalójára;
- Tanórai beszélgetés az áldozatot vállaló szeretet lehetőségeiről;
- A https://e-hittan.katolikus.hu/ honlapon való tájékozódás megtanítása, feladatok megoldása.
- A https://kattima.hu/hu/app/prayer-list/20 honalapok használatának megtanulás imaélet fejlesztése céljából.

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések:

1. Miért élünk a világon?

Azért élünk a világon, hogy Istent és szeretetét megismerjük, ezt viszonozzuk, és eljussunk az örök életre.

2. Hogyan szerette Isten a világot?

Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát, Jézus Krisztust adta érte.

3. Hogyan viszonozzuk Isten szeretetét?

Isten szeretetét úgy viszonozzuk, hogy hiszünk Jézus Krisztusban: rábízzuk életünket, és elfogadjuk tanítását.

4. Mit kell hinnünk?

Azt kell hinnünk, amit Isten kinyilatkoztatott.

5. Mi a kinyilatkoztatás?

A kinyilatkoztatás Isten üzenete az emberekhez.

6. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?

Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást Anyaszentegyházára bízta.

7. Hogyan őrzi az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?

Az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást a Szentírásban és a Szenthagyományban őrzi.

8. Mi a Szentírás?

A Szentírás azoknak a könyveknek a gyűjteménye, amelyeket az Anyaszentegyház Istentől sugalmazottaknak ismer el.

9. Mi a sugalmazás?

A sugalmazás a Szentléleknek az a tevékenysége, amivel biztosítja, hogy a sugalmazott emberek le tudják írni biztosan, hűségesen és tévedés nélkül Istennek a mi üdvösségünkre adott üzenetét.

10. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?

A Szentírás könyveit két részre osztjuk: az Ószövetség könyveire és az Újszövetség könyveire.

11. Mi a Szenthagyomány?

A Szenthagyomány az Anyaszentegyház élő tanítása, amely az apostolok igehirdetésén alapul.

12. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?

A teljes kinyilatkoztatás a katolikus keresztény vallásban található meg.

13. Milyen vallásúak vagyunk?

Mi katolikus keresztény vallásúak vagyunk.

2.5.2 Tartalom

Előszó

I. AZ ÓSZÖVETSÉG (34 óra)

1. Mi a Biblia?

2. Az ószövetségi történelem dióhéjban

3. Az első teremtéstörténet

4. Szeretetre teremtett

5. A bűnbeesés

6. Káin és Ábel

7. Ábrahám, Isten barátja

8. Izmael és Izsák

9. Ábrahám áldozata

10. „Az Úr Józseffel volt”

11. Mózes

12. A pusztai vándorlás

13. A bírák kora

14. Sámuel és Saul

15. Dávid

16. Illés

17. Izajás

18. Jeremiás és Ezekiel

19. Zsoltárok

20. Jónás

II. AZ ÚJSZÖVETSÉG (34 óra)

21. Az Újszövetségi Szentírás könyvei

22. Jézus életének történeti kerete

23. Megszületett a Megváltó

24. „Készítsétek az Úr útját!”

25. Elérkezett az Isten Országa

26. „A vámosok és a bűnösök barátja”

27. Jézus példabeszédei

28. Akik Jézus ellen döntöttek

29. „Körüljárt és jót tett” (ApCsel 10,38)

30. Jézus bevonulása Jeruzsálembe

31. Az utolsó vacsora

32. A passió

33. „Nincs itt, feltámadt!”

34. Az Egyház születése

35. Péter, a szikla

36. Saulból Pál

37. „Megmutatom neki, mennyit kell értem szenvednie” (ApCsel 9,16)

38. A szeretet himnusza

39. Szent Pál tanítása

40. „Isten a szeretet” (1Jn 4,7)

Ajánlott tankönyv:
Székely János: Könyvek könyve, Szent István Társulat

Ajánlott irodalom:

Dr. Rédly Elemér: Az ötödik evangélium képekben, Jézus életének helyszínei, Kiegészítő hittankönyv evangéliumok oktatásához, Korda
A katolikusok hite (Budapest, 1992. SZIT)
Alszeghy Zoltán: A kezdetek teológiája (Róma, 1979.)
Ábrahámtól Jézusig (Szabó Ferenc és Puskely Mária összeállítása, Róma, 1976.)
Biblia
Dei Verbum (zsinati konstitúció)
Gál Ferenc: Dogmatika (Budapest, 1990. SZIT)
Haag, H.: Bibliai Lexikon (Budapest, 1989. Szent István Társulat)
Kis Bibliai Atlasz (Budapest, 1991. Kairosz)
Medvigy Mihály: Isten népének története (Budapest, 1989. KKF, 3-19. o.)
Rózsa Huba: Az Ószövetség keletkezése (Budapest, 1986. Szent István Társulat)
Rózsa Huba: Kezdetkor teremtette Isten (JEL Kiadó, 1997)
Claus Westermann: Az Ószövetség teológiájának vázlata (Budapest, 1993.)
Claus Westermann - Gerhard Gloege: A Biblia titkai (Kálvin Kiadó, 1997)
Kézikönyv a Bibliához (Lilliput Könyvkiadó Ker. Kft. 1992)
Szentírásmagyarázat az egyházban (a Pápai Biblikus Bizottság 1993-ban kiadott dokumentuma, Budapest, 1998. SZIT)

A sziklára épült Egyház - 6. évfolyam

(Egyháztörténelem)

Az 6. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

6. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
I. Az őskeresztény egyházi élet – A II-IV. század vége	12
II. Megszületik a keresztény Európa - A IV.-X. század	12
III. A nyugati kereszténység virágkora	12
IV. A széthulló kereszténység	12
V. A forrongó Európa – A XVII-XIX. század	10
VI. Krisztus népe a modern világban	12
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	2
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: kronologikus, történeti jellegű témakört dolgoz fel, figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

2.6.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Az Egyház születésének és történelmének bemutatása kapcsán tudatosítjuk a tanulókban, hogy az Egyház történelme a Jézus Krisztusban kezdődő újszövetségi üdvtörténet folytatása. Megtanítjuk őket arra is, hogy hívő szemmel szemléljék ezeket az eseményeket, vegyék észre, hogy az Egyház életének valamennyi történésében Isten működik, és az eseményeken keresztül Ő készíti elő az emberiség üdvösségét.

Nevelési cél:

Rávezetjük tanítványainkat arra, hogy a történelmi eseményekben mindig az üdvösségünket munkáló Istent fedezzék fel. Megtanítjuk őket arra is, hogy saját életük eseményeit is annak fényében szemléljék, hogy Isten hozzájuk is közeledni akar csakúgy, mint az egyháztörténelem nagyjaihoz, és el akarja vezetni őket is az örök élet útjára. Az utolsó fejezet jövőképet is rajzol a fiatalok elé: bemutatja a megújuló Egyházat és kijelöli benne az ember feladatát és felelősségét a világ iránt.

Módszertani javaslatok:

- Csoportmunka megszervezése:
    - plakát vagy kiállítás készítése az osztályban az egyház missziós tevékenységének bemutatására;
    - információk, képek gyűjtése az Internetről a vértanúkról;
    - közzététel az osztályfaliújságon;
- A Szentírás értő olvastatása az Apostolok Cselekedeteinek elbeszéléseiből;
- A hallott, látott és olvasott tananyag irányított megbeszélése;
- Képességfejlesztés:

- A szóbeli és írott szövegek megértési képességének fejlesztése;
- Írásbeli szövegek alkotása, közös értékelése;

- A https://e-hittan.katolikus.hu/ honlapon való tájékozódás megtanítása, feladatok megoldása.
- A https://kattima.hu/hu/app/prayer-list/20 honalapok használatának megtanulás imaélet fejlesztése céljából.

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések:

Az Egyházról

78. Mi az Anyaszentegyház?

Az Anyaszentegyház Isten újszövetségi népe, Krisztus titokzatos teste.

79. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?

Azok a megkeresztelt emberek, akik elfogadják a katolikus hitet és az Egyház szentségeit, közösségben a pápával és püspökeikkel.

80. Ki alapította az Anyaszentegyházat?

Az Anyaszentegyházat Jézus Krisztus alapította.

81. Ki az Anyaszentegyház láthatatlan feje?

Az Anyaszentegyház láthatatlan feje maga Jézus Krisztus.

82. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház látható fejévé?

Jézus Krisztus Szent Péter apostolt tette az Anyaszentegyház látható fejévé.

83. Ki ma az Egyház látható feje?

Az Egyház látható feje Szent Péter utóda, a római pápa.

84. Kik az Egyház püspökei?

Az Egyház püspökei az apostolok utódai, az egyházmegyék főpásztorai, egységben a pápával.

85. Kik segítik a püspököket küldetésükben?

A püspököket küldetésükben az áldozópapok és a diakónusok segítik.

86. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?

A világi hívek küldetése, hogy együttműködve lelkipásztoraikkal építsék Krisztus testét, mindenki a maga élethivatásának megfelelően.

87. Hány egyházat alapított Jézus Krisztus?

Jézus Krisztus egyetlen Egyházat alapított, ennek látható megvalósulásán fáradozik az ökumenikus mozgalom.

88. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?

Jézus Krisztus Egyházának ezek a lényeges tulajdonságai: egy, szent, katolikus (egyetemes), apostoli.

89. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?

Az Úr Jézus azért alapította az Egyházat, hogy Isten Országát terjesztve az örök üdvösségre vezesse az embereket.

90. Kihez szól az Egyház küldetése?

Az Egyház küldetése minden emberhez szól.

91. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?

Az igaz hitet tévedés nélkül a pápa és a vele egyesült püspökök tanítják.

92. Miben nem tévedhet a tanító Egyház?

A tanító Egyház a hit és erkölcs tanításában nem tévedhet.

93. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?

Az Egyház tévedhetetlenségét Krisztus ígérete, a Szentlélek működése biztosítja.

94. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?

Az zárja ki magát az Egyház közösségéből, aki megismert katolikus hitét megtagadja.

95. Mit jelent a szentek közössége?

A szentek közössége azt jelenti, hogy az Egyház élő és meghalt hívei Krisztussal és egymással összetartoznak, és egymáson segíthetnek.

96. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?

A szentek közösségéhez tartoznak:

1. a földön élő keresztények, vagyis a zarándokegyház;
2. a tisztítóhelyen szenvedő lelkek, vagyis a szenvedő egyház;
3. az üdvözültek a mennyországban, vagyis a győzedelmes egyház.

97. Mivel segítenek minket az üdvözültek?

Az üdvözültek azzal segítenek minket, hogy közbenjárnak értünk.

98. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?

A tisztítóhelyen szenvedő lelkeken imádsággal, jócselekedetekkel, búcsúkkal és különösen szentmiseáldozattal segíthetünk.

99. Hogyan segítik egymást a zarándokegyház tagjai az üdvösség útján?

A zarándokegyház tagjai imádsággal, áldozattal és tanúságtétellel segítik egymást az üdvösség útján.

100. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?

Az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról azt tanítja, hogy az Egyház szolgálata által Istentől minden bűnre bocsánatot nyerhetünk.

101. Mit jelent a rítus?

A rítus azt jelenti, hogy az azonos hitet valló katolikus keresztények saját egyházi törvények, böjti fegyelem és szertartások által vallják meg hitüket.

102. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?

Magyarországon latin, görög és örmény rítusú katolikus keresztények élnek.

2.6.2 Tartalom

Előszó

I. AZ ŐSKERESZTÉNY EGYHÁZI ÉLET – A II-IV. SZÁZAD VÉGE (12 óra)

1. Így éltek keresztény őseink
2. „Aki megvall engem az emberek előtt…”
   A vértanúk vetése (Szent Polikárp története – olvasmány)
3. A nagy fordulat
4. Felelősség a világért

   Egy keresztény ifjú pályafutása a Római
   Birodalomban (Szent Márton élete – olvasmány)

5. A tanítás hiteles!
6. Összefoglalás – „Győztél Galileai!”

II. MEGSZÜLETIK A KERESZTÉNY EURÓPA – KORA KÖZÉPKOR: IV-X. SZÁZAD (10 óra)

7. Nehéz idők
8. „Ne féljetek, veletek maradok…”
9. „Imádkozzál és dolgozzál!”

Akik az igét terjesztették (Európa nagy térítői – olvasmány)

10. Keleti keresztény testvéreink
11. A Szent Római Birodalom

„Ments meg minket, Uram!” (Életkép a IX-X. századi Európából – olvasmány)

12. A megtisztult keresztény szellem
13. Összefoglalás – Megszületett a keresztény Európa

III. A NYUGATI KERESZTÉNYSÉG VIRÁGKORA (12 óra)

14. Egyházi hatalom és világi hatalom
15. „Magyarok fénye, ország reménye…”

A szent király intelmei (A legendák és a Képes krónika nyomán – olvasmány)

16. „Védjétek meg a Szentföldet!”
17. Vissza z ősforráshoz!
18. Szent királyi sarjak kora

„… könyörögnek ők tépett hazánkért” (Az Árpád-ház női szentjei – olvasmány)

19. „Mindent Isten dicsőségére!”
20. Összefoglalás – A virágzó középkori élet Európában

IV. A SZÉTHULLÓ KERESZTÉNY EGYSÉG (12 óra)

21. Fények és árnyak
22. A déli harangszó
23. A reformáció

A keresztény hűség (Morus Tamás életpéldája – olvasmány)

24. A hitviták tüzében
25. Az egyházi megújulás

A táguló világ (Olvasmány)

26. Utak a megújulásban

„Csupán a szeretet” (Példák a szentek életéből – olvasmány)

27. Összefoglalás – Krisztusban élünk!

V. A FORRONGÓ EURÓPA – A XVII-XIX. SZÁZAD (10 óra)

28. „Istennel a hazáért és a szabadságért!”
29. Új eszmék sorában
30. „Újítsd meg, Uram, szívemet!”
    „Krisztus szeretete sürget!” (Akik a lelkek megújulásáért dolgoztak – olvasmány)
31. Szent Péter öröksége
32. Élnek-e még szentek?
33. Összefoglalás – Az újkori Egyház

VI. KRISZTUS NÉPE A MODERN VILÁGBAN (12 óra)

34. Van-e jövője a kereszténységnek?
35. Mindent megújítani Krisztusban
36. Az emberség próbája
37. Akik magukra vették az elhagyatottak sorsát
38. A zsinati Egyház
    A szeretet pápája (XXIII. János életpéldája – olvasmány)
39. A nyitott kapuk
40. Összefoglalás – „Legyen mindenki előtt nyitott ház!”

Ajánlott tankönyv:

Bernolák Éva: Sziklára épült Egyház, Egyháztörténelem, Szent István Társulat
Katolikus Hit és Erkölcs, Jézus kezdettől fogva jelen van az Egyházban, 6. kötet, Mária Iskola testvérek Szerzetesrend

Ajánlott irodalom:

Hitünk és életünk (Budapest, 1991. SZIT)
Progetto uomo (LDC, 1992)
Voi siete miei amici (LDC, 1993)

2.7 ISTEN ÚTJÁN - 7. ÉVFOLYAM

(Dogmatika, Erkölcstan)

Az 7. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

7. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
I. Az ember istenképe – és az ősbűn	12
II. Isten megismerése – Isten hív minket	10
III. A válasz Isten hívására – A közvetlen istenszeretet	22
IV. A válasz Isten hívására az embertársak szeretete által	26
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	2
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi és tartalmi összefüggésekre épülő, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

2.7.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A dogmatika tantárgy keretében a tanulók megtanulják pontosan megfogalmazni a hitigazságokat. Ez megalapozza tudásukat, és előkészíti a továbbhaladást a hit útján. A mai világban nagyon sokféle hatás éri az embereket. Az erkölcstani fejezet segítségével rá kell ébreszteni a tanulókat arra, hogy az erkölcsi törvények az emberek személyes boldogságát és az egész közösség életének harmóniáját és javát szolgálják, és minden ember számára kötelező érvényűek. Így vezethetjük el őket a bérmálás szentségéhez, amelyben a Szentlélek bőséges kegyelmét kapják a saját üdvösségükre, az Anyaszentegyház és az egész emberiség javára. Az üdvtörténet erkölcsi tanulságainak feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy a konkrét ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó isteni terv felfedezése és szabad megvalósítása. Rámutatunk a személyre szóló isteni elgondolást szétziláló bűn veszélyeire és arra a tényre, hogy a lényünket romboló bűn okozta károk helyreállítása csak Jézus Krisztus megváltói halála és feltámadása által lehetséges.

Nevelési cél:

Az erkölcsi élet válasz Isten hívó szavára. Segítsük a tanulót, hogy felfedezze: az ő személyes boldogságának elérése Jézus Krisztusban lehetséges. Segítsük továbbá a helyes vallásosság kialakításában. Bátorítsuk, hogy bizalommal valósítsa meg életében az evangélium tanítását és élje meg az Isten –és emberszeretetet.

Módszertani javaslatok:

- szépirodalmi alkotásokban kerestetni a jót;
- adatok gyűjtése csoportmunkában pl. Assisi Szent Ferencről, Kalazanci Szent Józsefről, stb.
- beszélgetések az emberekkel: keresni bennük a jót, felismerni a rosszat;
- összekapcsolni a jó keresésében a történelemből tanultakat a Szentírás tanításával: pl. olyan egyházi személyeket keresni, akik védték az üldözötteket valamely veszély idején vagy háborúban;

- versenyfeladatok megoldása;

- A https://e-hittan.katolikus.hu/ honlapon való tájékozódás megtanítása, feladatok megoldása.

- A https://kattima.hu/hu/app/prayer-list/20 honalapok használatának megtanulás imaélet fejlesztése céljából.

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések:

Az Apostoli Hitvallás

14. Mi az apostoli hitvallás?
Az apostoli hitvallás hitünk rövid foglalata.

15. Hogyan szól az apostoli hitvallás?
(Az apostoli hitvallás ökumenikus szövege.)
Hiszek egy Istenben,

mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi
Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz
Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt;

megfeszítették, meghalt és
eltemették. Alászállt a poklokra,

harmadnapon feltámadt a halottak közül,

fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten
jobbján; onnan jön el ítélni élőket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben.

Hiszem az egyetemes Anyaszentegyházat, a szentek közösségét,
a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet.
Ámen.

16. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?

Az apostoli hitvallásban megvalljuk, hogy hiszünk a háromszemélyű egy Istenben: az Atyában, a Fiúban és a Szentlélekben; Teremtőnkben, Megváltónkban és Megszentelőnkben.

Istenről

17. Ki az Isten?

Isten az egész világ teremtő Ura és a mi mennyei Atyánk.

18. Milyen az Isten?

Isten egészen más, mint a világ: Isten Szent és örökkévaló.

19. Hol van az Isten?

Isten mindenütt jelen van: benne élünk, mozgunk és vagyunk.

20. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?

Azért nem látjuk Istent földi életünkben, mert Ő lélek.

21. Honnan tudjuk, hogy van Isten?

Eszünk mondja, és a kinyilatkoztatás hirdeti, hogy van Isten.

22. Mit tud az Isten?

Isten mindent tud.

23. Mit tehet meg az Isten?

Isten mindent megtehet, amit csak akar, Isten mindenható.

24. Mit akar az Isten?

Isten a jót akarja, a rosszat nem, azt csak megengedi, ő végtelenül szent.

25. Miért engedi meg Isten a rosszat?

Isten a nagyobb jó érdekében engedi meg a rosszat.

26. Milyen irántunk az Isten?

Isten szeret minket, ezért igazságos és irgalmas hozzánk.

27. Hány Isten van?

Egy Isten van, aki három személy: Atya, Fiú és Szentlélek.

28. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?

A három isteni személyt egy szóval Szentháromságnak nevezzük.

A teremtésről

29. Ki teremtette a világot?

A világot Isten teremtette.

30. Hogyan teremtette Isten a világot?

Isten csak akarta, hogy legyen, és meglett minden.

31. Mit tesz Isten most is a világgal?

Isten most is gondoskodik a világról, fönntartja és kormányozza.

32. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?

Isten úgy gondoskodik az emberekről, hogy mindenkinek megadja, ami az üdvösségéhez szükséges.

Az angyalokról

33. Kik az angyalok?

Az angyalok teremtett lelkek, akiknek értelmük és szabad akaratuk van, de testük nincs.

34. Honnan tudunk az angyalokról?

Az angyalokról a kinyilatkoztatásból tudunk.

35. Milyen angyalokat teremtett Isten?

Isten csak jó angyalokat teremtett.

36. Jók maradtak-e mind az angyalok?

Az angyalok nem maradtak mind jók. Egyesek vétkeztek, ezek a gonosz lelkek, vagyis az ördögök.

37. Milyenek irántunk az angyalok?

Az angyalok szeretnek minket, imádkoznak értünk, és az üdvösség útján segítenek bennünket.

38. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket őriznek?

Azokat az angyalokat, akik minket őriznek, őrangyaloknak nevezzük.

Az emberről

39. Ki az ember?

Az ember Isten képére és hasonlatosságára teremtett személy, akinek teste és lelke van.

40. Mi az emberi méltóság alapja?

Az emberi méltóság alapja, hogy Isten értelmet és szabad akaratot adott nekünk, és meghívott az örök életre.

41. Milyennek teremtette Isten az embert?

Isten az embert férfinak és nőnek teremtette. Jónak teremtette, és gyermekévé fogadta.

42. Mi rontotta meg az emberek életét?

Az emberek életét az első bűn rontotta meg. Ezt a bűnt ősbűnnek nevezzük.

43. Mi lett az ősbűn következménye?

Az ősbűn következménye: 1. Elvesztettük az istengyermeki életet; 2. Emberi természetünk is megsérült. Ez minden ember öröksége: az áteredő bűn.

44. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?

Isten Megváltót ígért és küldött, hogy az embereket a bűntől megváltsa és üdvözítse.

Jézus Krisztusról

45. Ki váltotta meg a világot?

A világot Jézus Krisztus váltotta meg.

46. Kicsoda Jézus Krisztus?

Jézus Krisztus a második isteni személy, Isten egyszülött Fia, aki értünk emberré lett.

47. Mit jelent Jézus neve?

Jézus neve Megváltót, Szabadítót, Üdvözítőt jelent.

48. Mit jelent a Krisztus szó?

A Krisztus szó Messiást, Fölkentet jelent.

49. Hogyan lett a Fiúisten emberré?

A Fiúisten úgy lett emberré, hogy a Szentlélek ereje által Szűz Máriától emberi testet és lelket vett fel.

50. Jézus Krisztus Isten vagy ember?

Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember. Ő az Istenember.

51. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?

Isten Szűz Máriát választotta ki, hogy a Megváltó anyja legyen.

52. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?

Az istenanyaságot, a szeplőtelen fogantatást, a szűzi anyaságot, a bűntelen életet és a mennybevételt. Ő az Egyház édesanyja.

53. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?

Jézus Krisztus nevelőapja Szent József volt.

54. Miért lett a Fiúisten emberré?

A Fiúisten azért lett emberré, hogy az Atyát megdicsőítse, minket szóval és példával tanítson, életével, halálával és feltámadásával megváltson.

55. Hol született Jézus?

Jézus Betlehemben született.

56. Hol nevelkedett Jézus?

Jézus Názáretben nevelkedett.

57. Mikor kezdett Jézus tanítani?

Jézus mintegy 30 éves korában kezdett tanítani.

58. Mit tanított az Úr Jézus?

Az Úr Jézus azt tanította, amit hinnünk és cselekednünk kell, hogy Isten gyermekei és Isten Országának tagjai legyünk.

59. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?

Az Úr Jézus tanítását evangéliumnak, vagyis örömhírnek nevezzük.

60. Mit szenvedett értünk Jézus élete utolsó napjaiban?

1. Az Olajfák hegyén vérrel verítékezett;
2. megostorozták;
3. tövissel megkoronázták;

4. a keresztet hordozta;
5. keresztre feszítve meghalt a Golgotán.

61. Miért szenvedett és halt meg Jézus?

Jézus azért szenvedett és halt meg, hogy megszabadítson minket a bűntől és a kárhozattól, és visszaszerezze az üdvösséghez szükséges kegyelmet.

62. Mire tanít minket Jézus szenvedésével és kereszthalálával?

Jézus szenvedésével és kereszthalálával arra tanít minket, hogy a mi keresztjeinknek is érdemszerző értéke van.

63. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?

Jézus nem volt kénytelen szenvedni, önként áldozta fel magát minden ember bűnéért.

64. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?

Jézus kereszthalálát nagypénteken ünnepeljük.

65. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus „alászállt a poklokra”?

Ez a kifejezés azt jelenti, hogy Jézus valóban meghalt, és a megváltás az előtte elhunytakra is kiterjed.

66. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?

Jézus halála után harmadnapon, húsvét vasárnapján, dicsőségesen feltámadt.

67. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?

Jézus feltámadása annyit jelent, hogy győzött a bűn és a halál fölött, ezért hitünk alapja és reményünk záloga: Ő az élő és feltámadt Úr.

68. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?

Azt jelenti, hogy Jézus befejezte földi küldetését, és többé már nem hal meg.

69. Mit jelentenek e szavak: „ott ül a mindenható Atya Isten jobbján”?

E szavak azt jelentik, hogy Jézus emberi természetével is részt vesz az Atya dicsőségében és közbenjár értünk.

70. Mikor jön el ismét Jézus?

Jézus a világ végén jön el ismét.

71. Miért jön el Jézus a világ végén?

Jézus azért jön el a világ végén, hogy az embert föltámassza, megítélje, és a világot megújítsa.

72. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?

A világ végén bekövetkező ítéletet utolsó ítéletnek nevezzük.

73. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?

Az utolsó ítélet után a jók a mennyországba, a gonoszok pedig a pokolba jutnak.

A Szentlélekről

74. Ki a Szentlélek?

A Szentlélek a Szentháromság harmadik személye, valóságos Isten az Atyával és a Fiúval együtt, akit Jézus Krisztus ígért meg és küldött el Egyházának.

75. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?

A Szentlélek pünkösd napján szállott az apostolokra.

76. Miért jött el a Szentlélek?

A Szentlélek azért jött el, hogy a világ végéig az Egyház éltető lelke legyen.

77. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?

A Szentlélek vezeti az Egyházat a tanításban, az emberek megszentelésében és a pásztori szolgálatban.

112. Mire kötelez minket a keresztény hit?

A keresztény hit nemcsak arra kötelez minket, hogy elhiggyük Isten üzenetét, hanem arra is, hogy teljesítsük Isten akaratát.

A főparancsolat

113. Hogyan fogalmazta meg Jézus Isten akaratát?

Jézus Isten akaratát a főparancsban így fogalmazta meg:

1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.
2. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

114. Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?

Akkor szeretjük Istent mindennél jobban, ha teljesítjük parancsait, és őt senkinek és semminek a kedvéért nem bántjuk meg.

115. Mikor szeretjük magunkat helyesen?

Akkor szeretjük magunkat helyesen, ha mindent megteszünk a magunk és mások üdvösségéért.

116. Ki a mi felebarátunk?

Minden ember felebarátunk, akár jóakarónk, akár ellenségünk.

117. Mikor szeretjük felebarátunkat úgy, mint magunkat?

Akkor szeretjük felebarátunkat úgy, mint magunkat, ha önzetlenül megteszünk mindent, ami üdvösségére szolgál.

118. Miért kell minden embert szeretnünk?

Azért kell minden embert szeretnünk, mert Jézus mindenkit egyformán szeret.

119. Miért kell ellenségünket szeretnünk?

Ellenségünket szeretnünk kell, mert felebarátunk, és az Úr Jézus is szerette ellenségeit.

120. Hogyan mutatjuk meg különösen felebaráti szeretetünket?

Felebaráti szeretetünket különösen az irgalmasság testi és lelki cselekedeteivel mutatjuk meg.

A tízparancsolat

121. Mi részletezi számunkra a főparancsot?

A főparancsot számunkra a tízparancsolat részletezi.

122. Hogyan szól Isten tízparancsolata?

Isten tízparancsolata így szól:

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!

5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!

9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!

Az 1. parancsolat

123. Mit parancsol Isten az első parancsolattal?

Isten az első parancsolattal azt parancsolja, hogy őt megismerjük, egyedül őt imádjuk, és neki szolgáljunk.

124. Mikor imádjuk Istent?

Akkor imádjuk Istent, ha őt legfőbb Urunknak elismerjük.

125. Mikor szolgálunk Istennek?

Akkor szolgálunk Istennek, ha az ő szándékai szerint teljesítjük kötelességeinket.

126. Ki vétkezik Isten imádása ellen?

Isten imádása ellen az vétkezik:

1. aki nem törekszik Isten megismerésére;
2. aki megtagadja Istent és vallási kötelességeit;

3. aki nem imádkozik.

127. Ki vétkezik babonával?

Babonával az vétkezik, aki valamely dolognak olyan erőt tulajdonít, amilyet Isten nem adott neki.

128. Kit nevezünk bálványimádónak?

Bálványimádónak azt nevezzük, aki valamely teremtményt Isten gyanánt imád.

129. Kik a szentek?

A szentek (Isten barátai) azok az üdvözültek, akiket az Anyaszentegyház példaként állít elénk, és közbenjárásukat kéri.

130. Kit tisztelünk a szentek közül leginkább?

A szentek közül leginkább a Boldogságos Szűz Máriát tiszteljük.

131. Miért tartjuk tiszteletben a szentképeket és ereklyéket?

Azért tartjuk tiszteletben a szentképeket és ereklyéket, mert azok Istenre, Jézusra vagy a szentekre emlékeztetnek minket.

A 2. parancsolat

132. Mire kötelez minket Isten második parancsolata?

Isten második parancsolata arra kötelez minket, hogy Isten és a szentek nevét és a szent dolgokat becsüljük meg.

133. Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten második parancsolata ellen, aki káromkodik, átkozódik és vétkesen esküszik.

134. Ki káromkodik?

Az káromkodik, aki Istent, a szenteket, a szent dolgokat gyalázza.

135. Ki átkozódik?

Az átkozódik, aki Istentől magának vagy másoknak rosszat kíván.

136. Ki esküszik?

Az esküszik, aki Istent bizonyságul hívja.

137. Ki esküszik vétkesen?

Vétkesen az esküszik, aki szükségtelenül, hamisan vagy rosszra esküszik.

A 3. parancsolat

138. Mit parancsol Isten a harmadik parancsolattal?

Isten a harmadik parancsolattal azt parancsolja, hogy az Úr napját, vagyis a vasárnapot szenteljük meg.

139. Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?

A vasárnapot szentmisén való részvétellel, pihenéssel és a családi közösség ápolásával
szenteljük meg.

140. Ki vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen, aki elhanyagolja a szentmisét és fizikai vagy szellemi munkát tartósan végez.

141. Mikor szabad vasárnap is dolgozni?

Akkor szabad vasárnap is dolgozni, ha a felebaráti szeretet vagy a közösség
szolgálata megkívánja.

A 4. parancsolat

142. Mit parancsol Isten a negyedik parancsolattal?

Isten a negyedik parancsolattal azt parancsolja, hogy szüleinket tiszteljük, szeressük, nekik engedelmeskedjünk, felnőttként pedig róluk gondoskodjunk.

143. Miért kell szüleinket tisztelnünk és szeretnünk?

Szüleinket azért kell tisztelnünk és szeretnünk, mert Isten után az életet és a gondoskodást nekik köszönhetjük.

144. Szüleinken kívül még kiknek kell engedelmeskednünk?

Szüleinken kívül még egyházi és világi elöljáróinknak kell engedelmeskednünk, kivéve, ha olyasmit kívánnak tőlünk, ami Isten akaratával ellenkezik.

145. Mi a szülők és elöljárók kötelessége?

A szülők és elöljárók kötelessége, hogy gondoskodjanak a rájuk bízottak testi-lelki javáról.

Az 5. parancsolat

146. Mire kötelez Isten ötödik parancsolata?

Isten ötödik parancsolata az ember testi-lelki életének tiszteletére, fenntartására és védelmére kötelez.

147. Melyek a testi élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?

1. Gyilkosság, öngyilkosság;
2. abortusz, eutanázia;
3. verekedés, testi sértés;
4. az élet és az egészség veszélyeztetése;
5. a káros szenvedélyek;
6. a gyógyítás és segítségnyújtás elmulasztása.

148. Melyek a lelki élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?

1. Mások bűnre tanítása és csábítása;
2. a vallásos nevelés és önnevelés elhanyagolása;
3. a bűnre vezető alkalom keresése;
4. a lelkiismereti szabadság megsértése.

149. Szabad-e életünket kockáztatni vagy feláldozni?

Életünket csak súlyos okból szabad kockáztatni vagy feláldozni.

A 6. parancsolat

150. Mire kötelez minket Isten a hatodik parancsolattal?

Isten a hatodik parancsolattal tiszta életre, a nemiségnek a természet rendjében megnyilvánuló Isten akarata szerinti használatára kötelez minket.

151. Mit jelent a tiszta élet?

A tiszta élet a férfi és a nő helyes kapcsolatát jelenti a házasságban és az arra való felkészülésben.

152. Miért nagyon fontos a tiszta élet?

Azért nagyon fontos a tiszta élet, mert a paráznaság bűnei megrontják az egyén, a család és a nemzet életét.

153. Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen?

Isten hatodik parancsolata ellen az vétkezik, aki bűnös akarattal gondol, néz, beszél vagy cselekszik szemérmetlen dolgot, vagyis paráználkodik.

154. Mi Isten elgondolása a szerelemről és a házaséletről?

A szerelem és a házasélet Isten elgondolása szerint a legszentebb emberi értékek közé tartozik.

155. Miért érték az Egyházban az önként vállalt szüzesség?

Az önként vállalt szüzesség azért érték, mert Istenért és az emberek szolgálatáért szeretetből vállalt áldozat, Isten ajándéka népe javára.

A 7. parancsolat

156. Mire kötelez Isten hetedik parancsolata?

Isten hetedik parancsolata arra kötelez, hogy az anyagi javakat becsületesen szerezzük meg, tartsuk tiszteletben és helyesen használjuk fel.

157. Hogyan szerezzük meg becsületesen az anyagi javakat?
Az anyagi javakat becsületes munkával szerezzük meg, vagy ajándékba kapjuk.

158. Köteles-e az ember dolgozni?
Minden ember köteles legjobb képességei szerint dolgozni, mert a teremtő Istentől erre meghívást kapott.

159. Milyen kötelességei vannak a munkaadónak?

A munkaadó kötelessége a munkás és családja megélhetéséhez tisztességes bért, emberséges munkakörülményeket és szociális ellátást biztosítani.

160. Ki vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen, aki nem dolgozik becsületesen, aki megkárosítja felebarátját és a köztulajdont, és aki nem gondoskodik a rábízottakról.

161. Ki károsítja meg felebarátját?
Az károsítja meg felebarátját, aki lop, csal és kárt okoz.

A 8. parancsolat

162. Mire kötelez Isten nyolcadik parancsolata?
Isten nyolcadik parancsolata arra kötelez, hogy igazat mondjunk, mindenkiről tisztelettel és szeretettel beszéljünk.

163. Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?
Isten nyolcadik parancsolata ellen az vétkezik, aki hazudik, vagy önmaga és felebarátja becsületében kárt tesz.

164. Ki vétkezik hazugsággal?
Az vétkezik hazugsággal, aki nem mond igazat, hogy mást tévedésbe ejtsen.

165. Ki tesz kárt felebarátja becsületében?

Felebarátja becsületében az tesz kárt, aki csúfol, megszól, rágalmaz, vagy ok nélkül gyanúsít másokat.

166. Mi a különbség a megszólás és a rágalom között?

A megszólás valós, a rágalom valótlan rosszat állít másról.

167. Ki köteles kártérítésre?

Az köteles kártérítésre, aki másnak életében, anyagi javaiban vagy becsületében kárt tett.

168. Mi a kötelességünk a ránk bízott titokkal kapcsolatban? A ránk bízott titkot meg kell őrizni.

A 9. parancsolat

169. Mire kötelez minket Isten kilencedik parancsolata?

Isten kilencedik parancsolata a házastársi hűségre kötelez, amit szívünkben sem szabad megsérteni.

170. Ki vétkezik Isten kilencedik parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten kilencedik parancsolata ellen, aki gondolatban, szóban vagy tettben házasságot tör vagy erre csábít.

A 10. parancsolat

171. Mire kötelez Isten tizedik parancsolata?

Isten tizedik parancsolata arra kötelez, hogy ne irigyeljük mások anyagi és szellemi értékeit, és ne legyünk elégedetlenek.

Az Anyaszentegyház ötparancsolata

172. Hogyan szól a Anyaszentegyház öt parancsolata?

1. A vasárnapot és az ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!
3. Évente gyónjál és legalább húsvéti időben áldozzál!
4. Házasságodat az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!

173. Melyek a kötelező ünnepek?

A kötelező ünnepek a vasárnapon kívül: Karácsony, Újév, Nagyboldogasszony.

174. Hogyan kell az Anyaszentegyház ünnepeit megszentelni?

Úgy kell az Anyaszentegyház ünnepeit megszentelni, mint a vasárnapokat.

175. Hogyan kell a vasárnapi és ünnepi szentmisén részt venni?

Vasárnap és ünnepnap a szentmisén elejétől a végéig tevékenyen kell részt venni.

176. Hogyan kell a pénteki bűnbánati napokat megtartani?

A bűnbánati napokat hústól való tartózkodással, vagy jócselekedettel, önmegtagadással, imádsággal kell megtartani.

177. Mikor van kötelező hústilalom?

Kötelező hústilalom hamvazószerdán és nagyböjt péntekjein van.

178. Mit jelent a szigorú böjt?

A szigorú böjt napi háromszori étkezésből egyszeri jóllakást jelent, amely 18 éves kortól 60 éves korig kötelező.

179. Mikor van szigorú böjt?

Szigorú böjt hamvazószerdán és nagypénteken van.

180. Kik vannak felmentve a böjt és a hústilalom alól?

Azok vannak felmentve, akik nem saját asztaluknál étkeznek, a betegek és akik felmentést kaptak.

181. Mikor kezdődik és meddig tart a húsvéti szentáldozás és szentgyónás ideje?

A húsvéti szentgyónás és szentáldozás ideje hamvazószerdától Szentháromság vasárnapig tart.

182. Miért kell a katolikusoknak egyházi házasságot kötni?

Mert csak az egyházi házasság érvényes és szentségi értékű a katolikusok számára.

183. Mit jelent az, hogy „gyermekeidet katolikus módon neveld”?

A katolikus szülők kötelesek gyermekeiket keresztény családi légkörben nevelni: katolikus módon megkereszteltetni, felkészíteni a szentségek vételére, és koruknak megfelelően hitoktatásban részesíteni.

184. Milyen anyagi kötelezettségeink vannak Egyházunk iránt?

Kötelezettségünk az egyházközség, az egyházmegye és az egész világegyház anyagi szükségleteihez hozzájárulni.

185. Hogyan teljesítjük anyagi kötelezettségeinket?

Anyagi kötelezettségeinket egyházközösségi hozzájárulással és templomi adományainkkal teljesítjük.

A bűnről

186. Ki követ el bűnt?

Bűnt az követ el, aki tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsának.

187. Hányféleképpen követhetünk el bűnt?

Bűnt követhetünk el: gondolattal, szóval, cselekedettel és a jónak elmulasztásával.

188. Egyenlő-e minden bűn?

Nem minden bűn egyenlő, mert vannak halálos és bocsánatos bűnök.

189. Ki követ el halálos bűnt?

Halálos bűnt az követ el, aki fontos dologban, tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsának.

190. Milyen kárt okozunk magunknak a halálos bűnnel?

A halálos bűnnel elveszítjük a kegyelmi életet, vagyis a megszentelő kegyelmet.

191. Ki követ el bocsánatos bűnt?

Bocsánatos bűnt az követ el, aki kisebb dologban vagy nem egészen tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsának.

192. Miért veszélyes a bocsánatos bűn?

A bocsánatos bűn azért veszélyes, mert gyengíti a kegyelmi életet, és ezért hajlamossá tesz a halálos bűnre.

193. Melyek a legveszélyesebb bűnös hajlamok? A legveszélyesebb bűnös hajlamok:

1. kevélység;

2. fösvénység;
3. bűnös érzékiség;
4. irigység;
5. torkosság;

6. harag;
7. lustaság.

Ezeket szoktuk főbűnöknek nevezni.

194. Ki vétkezik a Szentlélek ellen?

A Szentlélek ellen az vétkezik, aki:

1. vakmerően bizakodik;
2. kétségbeesik;
3. a megismert igazsággal szembeszegül;

4. az Isten kegyelmét mástól irigyli;
5. a bűnökben megátalkodik;
6. mindhalálig nem bánja meg bűnét.

195. Mi kísért minket bűnre?

Bűnre rosszrahajló természetünk, a bűnös környezet és a gonosz lélek kísért minket.

196. Hogyan győzhetjük le a kísértést?

A kísértést legyőzhetjük, ha mindjárt kezdetben ellenállunk és Isten segítségét kérjük.

197. Mi lehet bűnre vezető alkalom?

Bűnre vezető alkalom lehet a rossz barát, társaság, hely, szórakozás és környezet, amely miatt könnyen vétkezhetünk, ha el nem kerüljük.

198. Mi a lelkiismeret?

A lelkiismeret Isten szava bennünk, amely bensőleg int arra, hogy mit tegyünk és mit ne tegyünk.

199. Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?

A helyes lelkiismeretet úgy alakítjuk ki magunkban, ha készségesen hallgatunk az Isten szavára, amit az Egyház tanít.

A kegyelmi élet

200. Mire hív meg Isten minden keresztény embert?

Isten minden keresztény embert meghív az életszentségre, amely bármely élethivatásban megvalósítható.

201. Hogyan valósíthatjuk meg az életszentséget?

Az életszentséget úgy valósíthatjuk meg, hogy Isten kegyelmével együttműködve jót cselekszünk.

202. Mi a kegyelem?

A kegyelem természetfeletti ajándék: Isten élete bennünk a Szentlélek által.

203. Hányféle Isten kegyelme?

Isten kegyelme kétféle: megszentelő és segítő.

204. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?

Isten a megszentelő kegyelem által a bűntől megtisztítja és megszenteli lelkünket, gyermekévé fogad és a mennyország örökösévé tesz minket.

205. Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet? A megszentelő kegyelmet először a keresztségben kapjuk meg.

206. Meddig marad bennünk a megszentelő kegyelem?

A megszentelő kegyelem addig marad meg bennünk, amíg halálos bűnt nem követünk el.

207. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?

Isten a segítő kegyelem által megvilágosítja értelmünket, megerősíti akaratunkat és örömmel tölti be szívünket, hogy a jót megismerjük és megtegyük, a rosszat pedig elkerüljük.

Az erényekről

208. Mik a jócselekedetek?

A jócselekedetek azok a cselekedetek, amelyek Isten akaratával megegyeznek.

209. Mit alakít ki bennünk a jócselekedetek gyakorlása?

A jócselekedetek gyakorlása Isten kegyelmével jóra való készséget alakít ki bennünk, amit erénynek nevezünk.

210. Melyek a legfőbb erények?

A legfőbb erények: az isteni erények, a sajátosan krisztusi erények, és a sarkalatos erények.

211. Melyek az isteni erények?

Az isteni erények: a hit, a remény és a szeretet.

212. Mi a hit?

A hit az az isteni erény, amelyben értelmünkkel és akaratunkkal ráhagyatkozunk Istenre, és elfogadjuk a tőle kapott kinyilatkoztatást.

213. Mi a remény?

A remény az az isteni erény, amelyben elfogadjuk Isten kinyilatkoztatott ígéretét, hogy megadja az örök üdvösséget, és mindazt, ami annak elnyeréséhez szükséges.

214. Mi a szeretet?

A szeretet az az isteni erény, amelyben Istent önmagáért és minden mást Istenért szeretünk.

215. Melyek a sajátosan krisztusi erények?

A sajátosan krisztusi erények többek között: alázat, szegénység, engedelmesség, tisztaság, szelídség, türelem, megbocsátás, ellenségszeretet.

216. Melyek a sarkalatos erények?

A sarkalatos erények: okosság, igazságosság, mértékletesség, erősség.

217. Mikor gyümölcsözőek cselekedeteink az üdvösségre?

Akkor gyümölcsözőek cselekedeteink az üdvösségre, ha a megszentelő kegyelem állapotában, jószándékkal tesszük.

A kegyelemeszközökről

218. Mivel szerezhetjük meg Isten kegyelmét leginkább?

Isten kegyelmét leginkább a szentségekkel, szentelményekkel és az imádsággal szerezhetjük meg.

A végső dolgokról

103. Mi történik az emberrel, amikor meghal?

Amikor az ember meghal, a földi életből átlépünk az örökkévalóságba, ahol Isten megítél minket.

104. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?

A halál utáni ítéletet különítéletnek nevezzük.

105. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?

Az ember sorsa a különítélet után vagy a mennyország, vagy a tisztítóhely, vagy a pokol.

106. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?

A mennyország, vagyis az üdvösség részesedés Isten boldog örök életében.

107. Kik jutnak a mennyországba?

A mennyországba a jók jutnak, akik egészen bűn nélkül vannak, és büntetést nem érdemelnek.

108. Mit jelent a tisztítóhely?

A tisztítóhely a azok állapota, akik bűneikre bocsánatot nyertek, de kell, hogy megtisztuljanak, mielőtt elnyerik a teljes boldogságot.

109. Mi a pokol, vagyis a kárhozat?

A pokol, vagyis a kárhozat azok örök szenvedése, akik – mint a gonoszlelkek – kizárták magukat Isten boldog örök életéből.

110. Kik jutnak a pokolba?

A pokolba azok jutnak, akik halálos bűnben halnak meg.

111. Mit tesz velünk Isten a világ végén?

Isten a világ végén mindnyájunkat feltámaszt. Testben-lélekben részesülünk az üdvösségben vagy a kárhozatban.

2.7.2.Tartalom

Előszó

I. AZ EMBER ISTENKÉPE – ÉS AZ ŐSBŰN (12 óra)

1. Ki az Isten? – A természetes kinyilatkoztatás
2. Az istenképiség, mint az emberi méltóság alapja
3. Az ősbűn és a következményei
4. Az ősidők bűnei
5. Összefoglalás

II. ISTEN MEGISMERÉSE – ISTEN HÍV MINKET (10 óra)

6. Isten önmagáról – A kinyilatkoztatás folyamata
7. Egy Istenben három személy – Hitünk legnagyobb titka (szentháromságtan)
8. Jézus megváltott minket (szótériológia)
9. Jézus Krisztus, az Atya egyszülöttje (krisztológia)
10 Az Üdvözítő anyja (mariológia)
11. Mária, az Egyház anyja, mindannyiunk égi édesanyja
12. Isten kegyelme betölti a földet (kegyelemtan)
13. Az Egyház küldetése a Szentlélek vezetésével (ekkléziológia)
14. A végső idők (eszkatológia)
15. Összefoglalás

III. VÁLASZ ISTEN HÍVÁSÁRA – A KÖZVETLEN ISTENSZERETET (22 óra)

16. A törvény fajai
17. A tízparancsolat – Az ószövetségi ember erkölcsi felfogása
18. Törvénykönyvünk, a nyolc boldogság
19. „Új parancsot adok nektek…” – Az Újszövetség erkölcse
20. A lelkiismeret
21. Mi az erény?
22. Mi a bűn? – A bűnök fajai
23. Kötelességeink Istennel kapcsolatban
24. Az isteni erények
25. A helyes vallásosság
26. Az Egyház öt parancsolata
27. Összefoglalás

IV. VÁLASZ ISTEN HÍVÁSÁRA AZ EMBERTÁRSAK SZERETETE ÁLTAL (26 óra)

28. Az első nyolc évszázad és a középkor dogmatikai, erkölcsteológiai fejlődése
29. Az újkor és a XX. Század erkölcsteológiája, dogmatikája
30. „Munkások az aratásban…” – Aktív részvétel az Egyház életében
31. Kötelességeink embertársainkkal szemben
32. Kötelességeink önmagunkkal szemben
33. Őszinteség és hazugság – A kommunikáció erkölcstana

34. A társadalom alapja a család. A nemi élet erkölcstana
35. Az anyagi javak helyes használata
36. „Hajtsátok uralmatok alá…” – Felelősségünk a teremtett világért
37. A szellemi javak
38. A társadalommal szembeni kötelezettségeink
39. Szabadság Krisztusban
40. Helyes válaszok korunk néhány fontosabb erkölcsi kérdésére
41. Összefoglalás

Ajánlott tankönyv:

Pusztai László: Isten szól hozzánk, biblikus hittan és szentségtan, Korda

Nemes György – Mácsik Mária: Isten útján, Szent István Társulat

Ajánlott irodalom:

A katolikusok hite (Budapest, 1992. SZIT)
Alszeghy Zoltán: A kezdetek teológiája (Róma, 1979.)
Ábrahámtól Jézusig (Szabó Ferenc és Puskely Mária összeállítása, Róma, 1976.)
Biblia
Dei Verbum (zsinati konstitúció)
Gál Ferenc: Dogmatika (Budapest, 1990. SZIT)
Haag, H.: Bibliai Lexikon (Budapest, 1989. Szent István Társulat)
Kis Bibliai Atlasz (Budapest, 1991. Kairosz)
Medvigy Mihály: Isten népének története (Budapest, 1989. KKF, 3-19. o.)
Rózsa Huba: Az Ószövetség keletkezése (Budapest, 1986. Szent István Társulat)
Rózsa Huba: Kezdetkor teremtette Isten (JEL Kiadó, 1997)
Claus Westermann: Az Ószövetség teológiájának vázlata (Budapest, 1993.)
Claus Westermann - Gerhard Gloege: A Biblia titkai (Kálvin Kiadó, 1997)
Kézikönyv a Bibliához (Lilliput Könyvkiadó Ker. Kft. 1992)
Szentírásmagyarázat az egyházban (a Pápai Biblikus Bizottság 1993-ban kiadott dokumentuma, Budapest, 1998. SZIT)

A keresztény művészet lexikona (Budapest, 1986. Herder)
Csanád Béla: Alapvető liturgika (Budapest, 1992.)
Ministráns ABC 1-2.
Várnagy Antal: Liturgika (Abaliget, 1993. Lámpás)
Verbényi - Arató: Liturgikus lexikon

2.8 ÉLETÜNK KRISZTUS - 8. ÉVFOLYAM

(Alapvető hittan, Liturgia, Szentségek, Az ima a hívők életében)

Az 8. évfolyamon a hittan tantárgy alapóraszáma: 68 óra.

Szabadon tervezhető: 4 óra

8. évfolyamon heti 2 hittan óraszáma: 68 alapóraszám +4 óra

Összesen: 72 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
I. Alapvető hittan	25
II. Liturgia	23
III. Az Egyház szentségei	14
IV. Az ima a hívők életében	8
Ebből szabadon tervezhető	4
Év végi ismétlés	2
Összesen	**36+36**

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi kapcsolatokra, logikai összefüggésekre épül, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

2.8.1 Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Az alapvető hittan fejezetben hitünk alapigazságait mutatjuk be. Megtanítjuk tanulóinkat arra, hogy életük tudatos viszonzása legyen Isten szeretetének, amely Jézus Krisztusban jelent meg. Isten kegyelmi erejével, irgalmasságával kitárult az ember felé, hogy megszentelje, és üdvösségre vezesse a benne hívőket. A tudatos lelkiélet és a liturgiában való részvétel nem választható el egymástól. A liturgia fejezet ahhoz nyújt segítséget, hogy a Krisztus misztériumát megjelenítő megemlékezésben hívő lélekkel tudjon részt venni a tanuló. Ismerje a szentségeket, amelyekkel él, mint a kegyelem látható, hatékony jeleit. Ismerje a leggyakoribb szentelményeket. Imaszokásai gazdagítsák lelki életét. Mélyítse el a Szűzanya és a szentek iránti tiszteletét.

Nevelési cél:

A hit alapigazságaira építve tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit nemcsak állásfoglalás, hanem megvalósítandó feladat is. Ezért építse tudatosan hívő világnézetét, alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban, saját egyházközségében is.

Módszertani javaslatok:

- Az ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása,
- Forrás-feldogozás: csoportmunkában;
- Esszék készítése különböző témákhoz,
- A Szentírás értő olvasása;
- A Szentírásban található párhuzamos helyek összehasonlító elemzése;
- Közös imádságok, lelki programok szervezése;

- Csoportos szentmise látogatás;
- A https://e-hittan.katolikus.hu/ honlapon való tájékozódás megtanítása, feladatok megoldása;
- A https://kattima.hu/hu/app/prayer-list/20 honalapok használatának megtanulás imaélet fejlesztése céljából.

A témakörökhöz kapcsolható katekizmuskérdések

A szentségekről

219. Mik a szentségek?

A szentségek látható jelek, amelyek Jézus Krisztus rendeléséből láthatatlan kegyelmeket közvetítenek.

220. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?

A szentségek erősítik a hitet, Istennek megadják a tiszteletet, megszentelik az embert, és építik az egyházi közösséget.

221. Hány szentség van? Hét szentség van:

1. a keresztség;
2. a bérmálás;
3. az Eukarisztia;
4. a bűnbocsánat szentsége;

5. a betegek kenete;
6. az egyházi rend;
7. a házasság.

222. Mely szentségek törlik el a halálos bűnt, és adják meg a megszentelő kegyelmet?

A keresztség és a bűnbocsánat szentsége törli el a halálos bűnt, és adja meg a megszentelő kegyelmet.

223. Mely szentségekhez nem járulhat, aki tudja, hogy halálos bűnben van?

Aki tudja, hogy halálos bűnben van, nem járulhat a következő szentségekhez: bérmálás, Eukarisztia, betegek kenete, egyházirend és házasság.

224. Mely szentségeket szabad csak egyszer felvenni?

A keresztség, a bérmálás és az egyházirend szentségét csak egyszer szabad felvenni, mert ezek eltörölhetetlen jegyet hagynak a lélekben.

A keresztségről

225. Mi a keresztség?

A keresztség az első és legszükségesebb szentség, általa az emberek megszabadulnak a bűntől, Isten gyermekévé születnek újjá, és eltörölhetetlen jeggyel Krisztushoz hasonlóvá válva az Egyház tagjaivá lesznek.

226. Lehet-e keresztség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?

Keresztség nélkül más szentséget nem lehet érvényesen felvenni.

227. Ki keresztelhet?

Rendszerint csak a felszentelt pap, szükség esetén bárki keresztelhet, feltéve, hogy az Egyház szándéka szerint tesz.

228. Hogyan kell keresztelni?

Keresztelés kor vizet öntünk a keresztelendő fejére, és közben e szavakat mondjuk: „N. én megkeresztellek téged az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében."

229. Kit lehet megkeresztelni?

Azt lehet megkeresztelni, aki hisz Jézus Krisztusban és megismert tanítása szerint akar élni.

230. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?

Kisgyermeket akkor lehet megkeresztelni, ha legalább az egyik szülő kéri és vállalja gyermeke keresztény nevelését.

231. Mi a keresztszülő kötelessége?

A keresztszülő kötelessége, hogy segítse a gyermek szüleit vállalt kötelességük teljesítésében.

A bérmálásról

232. Mi a bérmálás?

A bérmálás szentség, amelyben a megkeresztelt megkapja a Szentlélek ajándékát, erőt és küldetést kap, hogy Krisztus élő tanúja legyen az egyházban és a világban.

233. Ki bérmálhat?

Rendszerint a püspök bérmál, megbízásból bármelyik felszentelt pap bérmálhat.

234. Hogyan bérmál a püspök? A püspök felteszi kezét a bérmálkozó fejére, homlokát kereszt alakjában megkeni krizmával és mondja: „N. vedd a Szentlélek ajándékának jelét."

235. Ki bérmálkozhat?

Az bérmálkozhat, aki kellő oktatást kapott, felkészült és elkötelezi magát a keresztény életre.

236. Mi a bérmaszülő kötelessége?

A bérmaszülő kötelessége, hogy a megbérmáltat a keresztény életben szóval és példájával segítse.

Az Eukarisztiáról

237. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?

Az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség az Úr Jézus valóságos teste és vére a kenyér és bor színe alatt.

238. Miért rendelte az Úr Jézus az Eukarisztiát?

Azért rendelte az Úr Jézus az Eukarisztiát, hogy jelenvalóvá váljék keresztáldozata, testével és vérével tápláljon minket, és jelenlétével építse az Egyházat.

239. Mikor rendelte az Úr Jézus az Eukarisztiát? Az Eukarisztiát az Úr Jézus az utolsó vacsorán rendelte.

240. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?

Az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”, átváltoztatta a kenyeret és a bort az ő testévé és vérévé.

241. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?

Az Úr Jézus az apostoloknak és utódaiknak adott hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át.

242. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?

A püspökök és a papok a szentmisében változtatják át a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé.

243. Mi a szentmise?

A szentmise az Újszövetség áldozata az Eukarisztia ünneplésében.

244. Miből áll a szentmise?

A szentmise az Ige liturgiájából és az Eukarisztia liturgiájából áll.

245. Mi történik az Ige liturgiájában?

Az Ige liturgiájában az Egyház elénk adja Isten üzenetét, és mi hittel válaszolunk rá.

246. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?

Az Eukarisztia liturgiájában a kenyér és a bor színében az Úr Jézus jelenvalóvá teszi keresztáldozatát, testével és vérével táplál minket.

247. Hogyan veszünk részt a szentmisén?

A szentmisén befogadjuk Isten Igéjét, áldozatul felajánljuk magunkat Jézus Krisztussal az Atyának, és lehetőleg megáldozunk.

248. Mi történik, amikor áldozunk?

Amikor áldozunk, az Úr Jézus testét és vérét vesszük magunkhoz.

249. Ki áldozhat?

Az áldozhat, aki lelkileg és testileg felkészült Jézus fogadására.

250. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?

Lelkileg úgy készülünk a szentáldozásra, hogy:

1. a halálos bűnöktől megtisztítjuk lelkünket a szentgyónásban, a bocsánatos bűnöket pedig legalább megbánjuk;
2. imádságos lélekkel várjuk a Jézussal való találkozást.

251. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?

Testileg úgy készülünk a szentáldozásra, hogy megtartjuk az egyórás szentségi böjtöt, és megfelelő módon öltözködünk.

252. Hogyan áldozhatunk?

Áldozni lehet nyelvre és kézbe.

253. Mit teszünk a szentáldozás után?

Szentáldozás után imádjuk az Úr Jézust, hálát adunk neki, rábízzuk magunkat, és segítségét kérjük.

254. Mi a szentáldozás hatása?

A szentáldozás egyesít Jézussal, növeli bennünk a szeretetet és az istengyermeki életet, erősíti bennünk az Egyházhoz tartozást és az örök élet zálogát adja nekünk.

255. Ki áldozik méltatlanul?

Az áldozik méltatlanul, aki tudatosan halálos bűnben áldozik. Ez szentségtörés.

256. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?

Templomainkban az örökmécses jelzi, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van.

257. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?

Az Úr Jézust térdhajtással köszöntjük az Oltáriszentségben.

258. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?

A görög és örmény rítusú katolikusok mély meghajlással (metánia) köszöntik az Eukarisztiát.

259. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?

Az Oltáriszentségben a feltámadt Jézus van jelen, istenségével és emberségével, testével és vérével, egészen és osztatlanul, mindkét szín alatt.

A bűnbocsánat szentségéről

260. Mi a bűnbocsánat szentsége?

A bűnbocsánat szentsége az a szentség, amelyben a gyóntató pap feloldozása által elnyerjük Istentől bűneink bocsánatát, és kiengesztelődünk az Egyházzal.

261. Mi a szentgyónás hatása? A szentgyónásban Isten megbocsátja bűneinket, visszaadja, illetve növeli bennünk a megszentelő kegyelmet, megment a kárhozattól, és erőt ad a bűn elleni küzdelemre.

262. Mikor kell gyónni?

Feltétlenül gyónni kell legalább évente egyszer, és ha halálos bűnt követtünk el, minél előbb.

263. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?

Azért ajánlatos a gyakori gyónás, mert a gyónásban Isten nemcsak a bűnt törli el, hanem helyes keresztény szemléletre is nevel minket.

264. Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?

A bűnbocsánat szentségének rendje:

1. lelkiismeretvizsgálat;

2. bánat és erős fogadás;
3. bűnbevallás és feloldozás;
4. elégtétel.

265. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?

Lelkiismeretünket így vizsgáljuk meg:

1. a Szentlélek segítségét kérjük;
2. megkérdezzük magunktól, mikor gyóntunk utoljára;
3. gondosan számba vesszük bűneinket.

266. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?

Feltétlenül meg kell gyónnunk minden halálos bűnt, azok számát és a súlyosbító körülményeket is.

267. Miért szükséges a bánat és erős fogadás?

A bánat és erős fogadás azért szükséges, mert ezek nélkül nincs bűnbocsánat.

268. Mikor van bánatunk?

Akkor van bánatunk, ha szívből sajnáljuk, hogy Istent megbántottuk.

269. Mi az erős fogadás?

Az erős fogadás komoly elhatározás, hogy Isten segítségével a jóra törekszünk és a bűnt kerüljük.

270. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?

Amikor gyónunk, akkor őszintén megvalljuk bűneinket a gyóntató papnak, hogy azoktól feloldozzon minket. A pap Krisztus személyét képviseli és az Egyház nevében cselekszik.

271. Mit kell tennie annak, aki halálos bűnt kifelejtett a gyónásból?

Aki halálos bűnt kifelejtett a gyónásból, annak Isten megbocsátotta bűnét, de a következő gyónásban meg kell vallania.

272. Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bűnt?

Aki a gyónásból szándékosan kihagyott halálos bűnt, annak gyónása érvénytelen és szentségtörő, ezért az egész gyónást meg kell ismételnie.

273. Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?
A gyóntató pap tanácsaival segíti a gyónót, elégtételt ad, és az Úr Jézustól kapott hatalmával feloldozza a gyónót bűneitől.

274. Mit teszünk a szentgyónás után?
A szentgyónás után hálát adunk Istennek, hogy megbocsátotta bűneinket, és elvégezzük az elégtételt.

275. Mi az elégtétel?

Az elégtétel imádság vagy jócselekedet, ami jele annak, hogy készek vagyunk bűneinket jóvá tenni. A teljes elégtételhez hozzátartozik az okozott kárnak a jóvátétele.

276. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?

Ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni, akkor Isten iránti szeretetből megbánjuk bűneinket a gyónás őszinte szándékával.

277. Mi a búcsú?
A búcsú a feloldozott bűnök ideig tartó következményeinek csökkentése vagy eltörlése, az Egyház közbenjárására.

278. Kik nyerhetnek búcsút?
Azok nyerhetnek búcsút, akiknek nincs halálos bűnük, és elvégzik az Egyháztól előírt imát vagy jócselekedeteket.

A betegek kenetéről

279. Mi a betegek kenete?

A betegek kenete szentség, amellyel az egyház a betegségben szenvedő híveit a szenvedő és megdicsőült Úrnak ajánlja, hogy megenyhítse és megmentse őket.

280. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?
A betegek kenete úgy segíti a szenvedőket, hogy erőt ad a szenvedésben, megerősít a kísértések ellen, és felkészít a jó halálra.

281. Milyen hatása van a betegek kenetének?
A betegek kenete:

1. a halálos bűnöket is eltörli, ha a beteg már gyónni nem tud;
2. a testi gyógyulást is segítheti, ha az a beteg üdvösségére szolgál.

282. Ki veheti fel a betegek kenetét?
A betegek kenetét az a hívő veheti fel, aki betegség vagy öregség miatt veszélybe került.

283. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?

A betegek kenetét ismételten fel lehet venni, ha a beteg állapota rosszabbra fordul, vagy újabb betegség éri.

Az egyházi rendről

284. Mi az egyházi rend? Az egyházi rend szentség, amelyben Isten az erre kiválasztott férfiakat eltörölhetetlen jeggyel jelöli meg, és különleges módon részesíti Krisztus papságában.

Az egyházi rend szentség, amelyben Isten az erre kiválasztott férfiakat eltörölhetetlen jeggyel jelöli meg, és különleges módon részesíti Krisztus papságában.

285. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?

Krisztus papságában kétféle módon lehet részesülni:

1. az általános papságban részesül minden megkeresztelt;

2. az apostoli papságban azok a férfiak, akik az egyházi rend szentségét felveszik.

286. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt papok?

A felszentelt papok küldetést és hatalmat kapnak arra, hogy Krisztusnak, a főnek személyében teljesítsék a tanítói, megszentelői és kormányzói feladatot, és így Isten népének jó pásztorai legyenek.

287. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?

Az egyházi rend szentségének fokozatai: diakónus, pap, püspök.

288. Ki szolgáltathatja ki az egyházi rend szentségét?

Az egyházi rend szentségét csak a püspök szolgáltathatja ki.

289. Mi a papok feladata?

A papok feladata, hogy mint Isten népének pásztorai:

1. bemutassák a szentmiseáldozatot;
2. kiszolgáltassák a szentségeket;
3. hirdessék Isten igéjét;

4. és vezessék Isten népét.

290. Kinek van papi hivatása?

Annak a fiúnak van papi hivatása, akinek a lelkében Isten kedvet ébreszt a papi életre és szolgálatra, és akit erre a püspök alkalmasnak talál.

A házasságról

291. Mi a házasság?

A házasság egy megkeresztelt férfi és nő egész életre szóló felbonthatatlan szeretetközössége, melyet Krisztus szentségi rangra emelt.

292. Mi teszi boldoggá a házasságot?

Az teszi boldoggá a házasságot, ha a házastársak megszentelődnek: egymás kölcsönös szeretetével, az élet áldozatos szolgálatával és gyermekeik nevelésével.

293. Mit jelent a házastársak kölcsönös szeretete?

A házastársak kölcsönös szeretete azt jelenti, hogy olyan áldozatosan szeretik egymást, ahogyan Krisztus szereti az Egyházat.

294. Melyek a keresztény házasság lényeges tulajdonságai?

A keresztény házasság lényeges tulajdonságai az egység és felbonthatatlanság.

295. Kik köthetnek házasságot?

Azok köthetnek házasságot, akik megkeresztelkedtek és bérmálkoztak, érettek a házasságra, és felkészültek a szentség vételére.

296. Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?

A házasság szentségének felvételére úgy kell készülni, hogy a jegyesek kellő időben jelentkezzenek a plébánosuknál, részt vesznek a jegyesoktatáson, meggyónnak, megáldoznak, és egymásért imádkoznak.

297. Mi a vegyes házasság?

A vegyes házasság egy katolikus és egy nem katolikus keresztény házassága.

298. Miért veszélyes a vegyes házasság?

Azért veszélyes a vegyes házasság, mert a házastársak vallási közömbösségéhez vezethet, és nehezíti a gyermekek katolikus nevelését.

299. Mikor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot?

Akkor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot, ha a katolikus fél komolyan megígéri, hogy vallását buzgón gyakorolja, és mindent megtesz, hogy valamennyi gyermekét katolikusnak kereszteltesse és nevelje.

300. Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?

Akkor érvényes és szentség a katolikusok házasságkötése, ha a jegyesek az illetékes katolikus pap és két tanú előtt kijelentik, hogy egymásnak házastársai akarnak lenni. Csupán polgári kötéssel nem elégedhetnek meg.

301. Köthet-e újabb házasságot, akinek érvényes házassága van?

Akinek érvényes házassága van, még ha polgárilag elvált, akkor sem köthet újabb szentségi házasságot.

A szerzetesekről

302. Kik a szerzetesek?

A szerzetesek azok a férfiak és nők, akik a szegénység, tisztaság és engedelmesség fogadalmával Istennek és népének szolgálatára szentelik magukat.

303. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?

A szerzetesi életforma Isten zarándok népének figyelmét az eljövendő életre irányítja.

A szentelményekről

304. Mik a szentelmények?

A szentelmények szent jelek, amelyek az Egyház könyörgése által kegyelmet közvetítenek.

305. Melyek az ismertebb szentelmények?

Az ismertebb szentelmények: szenteltvíz, szentelt gyertya, házszentelés, balázsáldás, hamvazás, temetés.

Az imádságról

306. Mit teszünk, amikor imádkozunk?

Amikor imádkozunk, Istennel beszélünk.

307. Melyek az imádság fő céljai?

Az imádság fő céljai: az imádás, hálaadás, engesztelés, kérés, felajánlás.

308. Miért imádkozunk?

Azért imádkozunk, mert Jézus Krisztus példát adott rá, megparancsolta, és az imádság Istenhez kapcsolja életünket.

309. Hogyan kell imádkoznunk, ha Istentől valamit kérünk?

Ha Istentől valamit kérünk bizalommal, állhatatosan és Isten akaratában megnyugodva kell imádkoznunk.

310. Mikor kell imádkozni?

Rendszeresen kell imádkozni, naponta, legalább reggel és este.

311. Kikért imádkozzunk?

Mindenkiért imádkozzunk, élőkért és holtakért, különösen szeretteinkért.

312. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?

Az imádságot keresztvetéssel kezdjük és végezzük.

313. Melyik a legszentebb imádság?

A legszentebb imádság a Miatyánk, amelyre az Úr Jézus tanított minket.

314. Imádkozhatunk-e a szentekhez?

Imádkozhatunk a szentekhez, mert általuk is Istenhez fordulunk, és bennük Isten ajándékát magasztaljuk.

315. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?

Jézus édesanyját az angyali üdvözlettel, vagyis az Üdvözlégy Máriával köszöntjük.

316. Melyek még a legismertebb imádságaink?

Legismertebb imádságaink: a hitvallások, az Úrangyala, a rózsafüzér vagyis a szentolvasó, a keresztúti ájtatosság és a litániák.

317. Mit fejezünk ki az „Ámen" szóval?

Az „Ámen" szóval Isten tanításának és akaratának elfogadását fejezzük ki.

2.8.2 Tartalom

I. ALAPVETŐ HITTAN (25 óra)

1. Alapfogalmak
2. Kinyilatkoztatás az Ószövetségben
3. Kinyilatkoztatás az Újszövetségben
4. A kereszténység és a vallások
5. Isten megismerése Jézus Krisztus által
6. Jézus, az apostoli igehirdetés Krisztusa
7. Jézus igehirdetésének központi témája az Isten Országa
8. Jézust igazoló csodák
9. Jézus imádkozni tanít
10. Jézus feltámadása
11. Az apostolok hite. Húsvét üzenete
12. Az Egyház születése
13. Az Egyház és jegyei
14. A Szentlélek szerepe az Egyházban. A karizmák
15. Összefoglalás

II. LITURGIA (23 óra)

16. Liturgika, liturgia
17. A Biblia és a liturgia kapcsolata
18. A szentmise szerkezete
19. Magatartási formák a liturgiában
20. Jelképek a liturgiában

21. Ünnep és ünneplés az egyházi évben I. A karácsonyi ünnepkör
22. Ünnep és ünneplés az egyházi évben

II. A húsvéti ünnepkör

23. Ünnep és ünneplés az egyházi évben

III. Évközi idő

24. Az ünneplés helye
25. Az ünneplés eszközei
26. Tevékeny részvételünk a liturgiában
27. Összefoglalás

III. AZ EGYHÁZ SZENTSÉGEI (14 óra)

28. A szentség fogalma
29. A keresztség szentsége
30. A bérmálás szentsége
31. Az Eukarisztia szentsége
32. A bűnbánt és a kiengesztelődés szentsége
33. A betegek kenete
34. Az egyházi rend szentsége
35. A házasság szentsége
36. Összefoglalás

IV. AZ IMA A HÍVŐK ÉLETÉBEN (8 óra)

37. Személyes kapcsolat Istennel
38. Imádság az Egyházban
39. Az imádság forrásai: az Atya, a Fiú és a Szentlélek
40. Összefoglalás

Ajánlott hittankönyv:

Pusztai László: Szeresd az Istent, Biblikus erkölcstan, felkészülés a bérmálkozásra, Korda

Gallay Lászlóné: Életünk Krisztus (Alapvető hittan, Liturgia, Szentségek, Ima a hívők életében), Szent István Társulat

Ajánlott irodalom:

Alszeghy Zoltán: A kezdetek teológiája (Róma, 1979.)

Ábrahámtól Jézusig (Szabó Ferenc és Puskely Mária összeállítása, Róma, 1976.)

Benyik György: Evangéliumi hagyomány (Szeged, 1991. HTF)

Dei Verbum (zsinati konstitúció)

Dóka Zoltán: Márk evangéliuma (Budapest, 1996)

Farkasfalvy Dénes: Bevezetés az újszövetségi Szentírás könyveihez (Bp., 1998. SZIT)

Gál Ferenc: Dogmatika (Budapest, 1990. SZIT)

Gál Ferenc: Jelenések könyve (Agapé 1994)

Gnilka, J.: Márk (Szeged, 2000. Agapé)

Haag, H.: Bibliai lexikon (Budapest, 1989. SZIT)

Jakubinyi György: Máté evangéliuma (Budapest, 1991. SZIT)

Karner Károly: Apokalipszis (Bécs, 1974.)

Kis Bibliai Atlasz (Budapest, 1991., Kairosz)

Kocsis Imre: A hegyi beszéd (JEL Kiadó, 1998)

Kocsis Imre: Lukács evangéliuma (Szent István Társulat, 1995)

Kremer, J.: A halottak jövője (Budapest, 1991. SZIT)

Léon-Dufour, X.: Biblikus teológiai szótár (Róma, 1976.)

Lohfink, G.: Jézus utolsó napja (Budapest, 1992. Egyházfórum)

Schwank, B.: János (Szeged, 2001. Agapé)

Tarnay Brunó: Jézus Krisztus Isten Kinyilatkoztatása (Budapest, 1989. Hittud. Akad.)

Thorday Attila: Értünk adta önmagát (Agapé, 1998)

Várnai Jakab szerkesztésében: A kinyilatkoztatás (Szeged, 1995)

Szentírásmagyarázat az egyházban (a Pápai Biblikus Bizottság 1993-ban kiadott dokumentuma, Bp., 1998. SZIT)